Τὸ φύλλον δραχ. 2.50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5.—

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δεκατέσσαρα. 50· Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩΙ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος | *Ἀθῆναι, 8 Ἀπριλίου 1939* | *Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 19*

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΠΟΥΛΙΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ λίμνη τῆς Τιβεριάδος δὲν εἶχε πάρει ἀκόμη αὐτὸ τὸ ὄνομα. Μόλις λίγα χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὴν ἱστορία, ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ, ὁ γιὸς τοῦ Ἡρώδη ἔκτισε στὴ θέση ποὺ ἔπιανε πρὶν ἕνα ἐλεεινὸ ψωροχώρι, τὴν περίφημη πολιτεία ποὺ ἔβάφτισε Τιβεριάδα γιὰ νὰ κολακεύσῃ τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο. Ἡ ὡραία λίμνη ὠνομαζόταν Κιννερέ, ποὺ θὰ πῇ «ἄρπα» γιατὶ οἱ ἁπαλὲς γραμμές της παρουσιάζανε κάποια ὁμοιότητα μὲ τὸ μουσικὸ αὐτὸ ὄργανο, τὸ ἀγαπημένο τοῦ βασιλιᾶ Δαυίδ.

* * *

Τὸ καλοκαίρι μιὰ θανάσιμη νάρκη ἁπλώνεται πάνω ἀπ' τὰ νερὰ τῆς λίμνης ποὺ βράζουν ἀπὸ τὴ ζέστη. Τὴ λίμνη δὲν τὴν ρυτιδώνει οὔτε ἡ παραμικρότερη πνοή, οἱ βάρκες κατεβάζουν τὰ πανιά τους. Μόνο κάτι χῆνες κοιλαροῦδες ψάχνουν μέσα στὸ βοῦρκο μήπως βροῦνε τίποτα νὰ τσιμπήσουν. Μόλις ὅμως φθάσῃ τὸ Πάσχα φέρνοντας μαζί του τὴν ἄνοιξη, τὸ νερὸ καὶ ὁ οὐρανὸς ζωντανεύουν ἀπὸ κάθε λογῆς πετάγματα καὶ πτερά. Οἱ γλάροι περνοῦν καὶ ξαναπερνοῦν βγάζοντας μικρὲς κραυγές, κι' ὕστερα κατεβαίναν μὲ ὁρμὴ στὴν παραλία κάνοντας τρία πηδηματάκια στὴ γραμμή. Πιὸ φιλοπερίεργες ἀπὸ τὶς γυναικοῦλες τὶς γειτονιᾶς οἱ νερόκοτες γλυστροῦν ἀνάμεσα στὰ πυκνὰ δάση ποὺ σχηματίζουν τὰ καλάμια στὶς χρυσαφένιες ἀμμουδιές. Οἱ γερανοί, οἱ ἴβιδες καὶ οἱ ἐρωδιοὶ περπατοῦν ἐπάνω κάτω μ' ὅλη τους τὴ σοβαρότητα ψάχνοντας γιὰ κανένα βάτραχο, ἐνῶ οἱ ἀλκυώνες μὲ τὴ σμαραγδένια ράχη καὶ μὲ τὸ κοράλλινο ράμφος περιμένουν ἥσυχες ἐπάνω σὲ κανένα κλαράκι σύρριζα στὸ νερό, νὰ περάσῃ κανένα ἀπρόσεκτο ζουζουνάκι μπρὸς ἀπὸ τὴ μύτη τους γιὰ νὰ τ' ἁρπάξουν. Μὰ οἱ βασιλιάδες τῆς λίμνης εἶναι οἱ κορμοράνοι.

Κουρνιασμένοι ἀπάνω στοὺς βράχους, μόλις ἀντικρύσουν ἀπὸ μακριὰ κανένα κοπάδι ψαριῶν νὰ περνάῃ, χυμοῦν μὲ ὁρμή, πέφτουν στὸ νερὸ μὲ πάταγο, τὸ χτυποῦν μὲ τὶς δυνατὲς φτεροῦγες τους, καὶ σκορπίζουν τὸν πανικὸ στὸ γένος τῶν ψαριῶν, ποὺ τρομοκρατημένα φεύγουν κατὰ τὴν ἀκρολιμνιά. Μόλις ἡ λεία τους ἀνεβῇ στὸν ἀφρὸ δίνουν μιὰ βουτιά, ἁρπάζουν μὲ τὴ μύτη τους τὶς τσιποῦρες καὶ τὰ λαυράκια καὶ ὅταν ξαναβγοῦν στὴν ἐπιφάνεια τὰ πετοῦν μὲ κομψὸ τρόπο στὸν ἀέρα καὶ τ' ἁρπάζουν τὴν ὥρα ποὺ πέφτουν κατ' εὐθεῖαν μέσα στὸ λαρύγγι τους.

Τότε ὅμως στὴ μέση τῆς λίμνης, βλέπει κανεὶς κάτι λευκοὺς σωροὺς ποὺ θὰ τοὺς νόμιζε γιὰ νησιά, νὰ ζωντανεύουν σιγὰ σιγά, καὶ ἕνας-ἕνας νὰ διαλύονται. Εἶναι πελεκάνοι, ποὺ ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον ἀνοίγουν τὰ φτερά τους, πάνε καὶ συναντοῦν τοὺς βουτηχτάδες κορμοράνους στὴν ἀκρολιμνιὰ καὶ ἀρχίζουν νὰ περπατοῦν ἀνάμεσά τους μὲ τὸ πιὸ ἀθῶο ὕφος τοῦ κόσμου. Ἀδιάφοροι πρὸς τοὺς παρείσακτους αὐτοὺς οἱ κορμοράνοι ἐξακολουθοῦν τὶς βουτιές

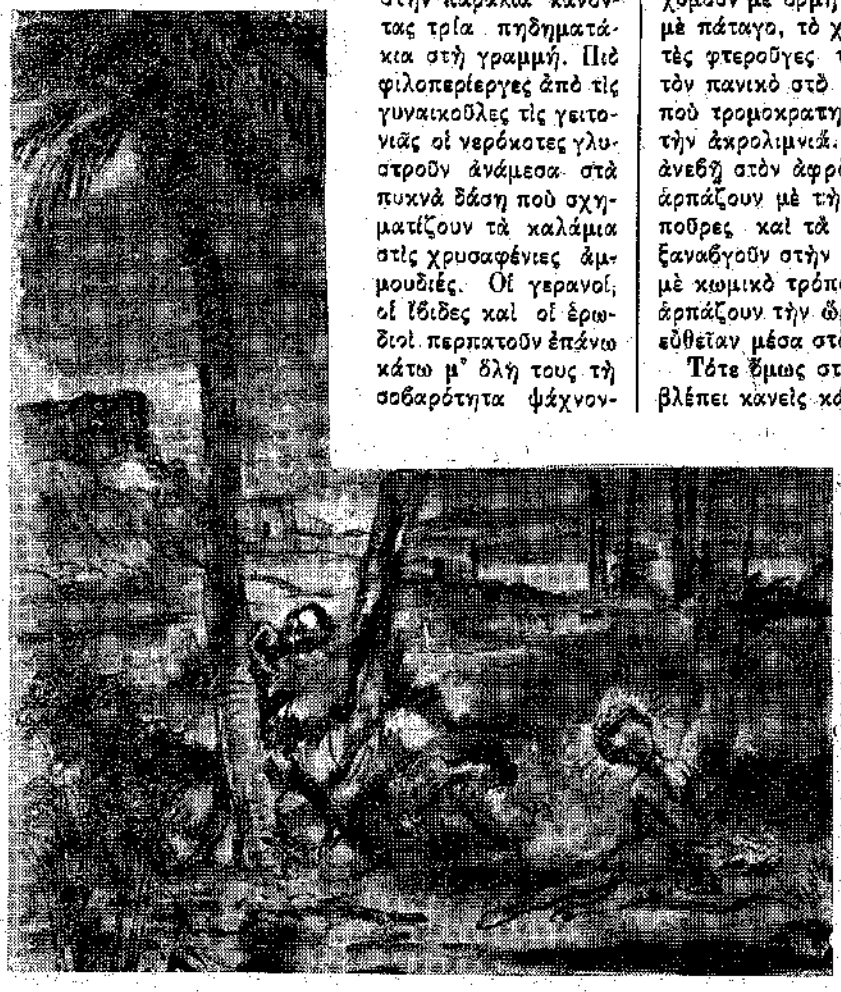

«Τὰ τρία παιδιὰ καταγίνουνταν ἀκόμα μὲ τὰ εὔθραυστα παιχνίδια τους...».

τους, μὰ ὅταν βγαίνουν ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια τους, πετοῦν ψηλὰ τὴ λεία τους γιὰ νὰ τὴν ἁρπάξουν στὸν ἀέρα, αὐτὴ πέφτει πάντοτε σχεδὸν στὸ ράμφος ἑνὸς πελεκάνου — μέσα στὸ ράμφος του ἢ μᾶλλον μέσα στὸ δισάκι τοῦ τεμπέλη ζητιάνου, ποὺ ὁ Θεὸς ἐκρέμασε ἀπ' τὸ λαιμό του. Δίχως ἄλλο γιὰ τὸν πελεκάνο θὰ ἔχουν γραφεῖ ἐκεῖνα ποὺ λέει τὸ εὐαγγέλιο.

***

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, πάνω ἀπὸ τὴ λίμνη, στὸ χωριὸ τῆς Ναζαρέτ, τρία παιδιὰ βρίσκονταν καθισμένα στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου. Ὁ ἄνεμος συνέπαιρνε μαζί του τὰ τελευταῖα σύννεφα τῆς καταιγίδας ποὺ εἶχε ξεσπάσει στὸ βουνὸ σὰν μπόρα λιγώρη καὶ ὁρμητική, σὰν κι' αὐτὴ ποὺ βλέπει κανεὶς μόνο στὶς χῶρες ποὺ σπάνια βρέχει. Ἡ λίμνη ποὺ ὅλη τὴν ἡμέρα ἦταν ταραγμένη τώρα δὲν ἦταν παρὰ μόνον γαλήνη καὶ φῶς, μὲ μεγάλες τριανταφυλλιὲς λουρίδες ποὺ ἔμοιαζαν σὰν ἁπλωμένες νὰ στεγνώσουν ἐπάνω στὰ νερά της. Οἱ κορμοράνοι εἶχαν ξανανέβει ἐπάνω στοὺς βράχους τῆς ἀκτῆς καὶ οἱ πελεκάνοι, ἐφωδιασμένοι γιὰ καλὰ εἶχαν ξαναενωθῆ πάλι σὲ μεγάλα ἄσπρα ἀσπρα νηπιά, κοιμισμένα ἐπάνω στὰ νερά.

Μὲ τὰ τρία μικρὰ καφτάνια τους ἀνασηκωμένα πάνω ἀπὸ τὰ γόνατα, τὰ τρία παιδιὰ πλατσούριζαν μ' ἀπόλαυση μὲς στὶς λάσπες καὶ καταγίνονταν νὰ στήσουν ἕνα φράγμα γιὰ νὰ συγκρατήσουν τὸ νερὸ ποὺ ἔτρεχε στ' αὐλάκια καὶ νὰ σχηματίσουν ἔτσι μιὰ λίμνη ὅμοια μὲ τὴν Κιννερέ. Τῆς ἔδιναν, ὅπως στὴν ἀληθινὴ λίμνη, τὸ σχῆμα ἅρπας, κι' ἀφοῦ τὴν κατασκεύασαν ὅπως ἤθελαν, τοὺς βάλθηκε νὰ τὴν ἀποικίσουν καὶ μὲ πουλιά, πλασμένα, ἔνναεῖται, μὲ πηλό.

Τὸ ἕνα παιδὶ ἔκανε ἕνα πρᾶγμα ἄμορφο ποὺ εἶχε τὴν ἀπαίτηση νὰ μοιάζῃ μὲ τοὺς ὡραίους ἐκείνους κορμοράνους, ποὺ ἔχουν τόσο μεγάλες φτεροῦγες ὥστε μποροῦν καὶ χυμοῦν ἀπὸ μακρυὰ καὶ στρώνουνε τὰ ψάρια στὸ κυνήγι. Ὁ ἄλλος ἔβαζε μεγάλες προσπάθειες γιὰ νὰ πλάσῃ ἕνα κομμάτι πηλὸ σὲ πελεκάνο καὶ νὰ κρατήσῃ σὲ ἰσορροπία, τὸ πελώριο ράμφος καὶ τὸ δισσάκι του. Τὸ τρίτο, τὸ μικρότερο ἀπὸ τὰ τρία, εἶχε πάει πᾶρα κάτω, ὥσπου βρῆκε λίγον ἄσπρο πηλὸ κι' ἐνῶ οἱ σύντροφοί του, πολεμοῦσαν νὰ στερεώσουν στὰ πόδια τους τὰ χοντροκαμωμένα κατασκευάσματά τους, αὐτός, μὲ τὰ μικρὰ χεράκια του, εἶχε πλάσει μὲ καταπληκτικὴ τέχνη, ἕνα γλάρο ἀπὸ πηλό.

Ὡστόσο εἶχε πέσει τὸ βράδυ. Στὸν οὐρανό, τὸν ἐλευθερωμένον ἀπὸ τὰ σύννεφα ξεπρόβαλε τὸ φεγγάρι καὶ τὰ πρῶτα φῶτα ἄναβαν στὰ σπίτια τῆς Ναζαρέτ.

Μὴ προσέχοντας τὸ σκοτάδι ποὺ ἔπεφτε γύρω τους, τὰ παιδιὰ καταγίνονταν ἀκόμη μὲ τὰ εὔθραυστα παιχνίδια τους, κι' ἔξαφνα ἀπὸ ἕνα σπίτι ἀκούστηκε μιὰ φωνή :

— Λουκᾶ ! Λουκᾶ !

Μὰ ὁ Λουκᾶς ποὺ γιὰ δεκάτη φορὰ πολεμοῦσε νὰ στερεώσῃ ἐπάνω στὸ ξυλάκι ποὺ τοῦ χρησίμευε γιὰ λαιμό—τὴν κεφαλὴ τοῦ κορμοράνου του, ἦταν πολὺ ἀφοσιωμένος σ' αὐτὴ τὴν ἀσχολία, ὥστε ν' ἀκούσῃ καὶ ν' ἀποκριθῆ.

— Λουκᾶ ! Λουκᾶ ! ξαναεῖπε ἡ φωνή.

Ὁ Λουκᾶς δὲν κουνήθηκε ἀπ' τὴ θέση του. Χρειάσθηκε νὰ τὸν φωνάξῃ ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ μητέρα του καὶ τότε μὲ λύπη του ἀποφάσισε ν' ἀφήσῃ στὴν ἄκρη τῆς μικρῆς λίμνης τὸν δόλιο τὸν κορμοράνο του, ποὺ μόλις ἔφυγε αὐτός, ἔπαψε πιὰ νὰ παρασταίνῃ τὸν κορμοράνο γιὰ ὁποιονδήποτε.

— Μάρκο ! φώναξε λίγο πιὰ ὕστερα μιὰ ἄλλη φωνὴ μὲς στὸ δειλινό.

Μὰ τὴ στιγμὴ αὐτὴν ἀκριβῶς ὁ πελεκάνος τοῦ Μάρκου εἶχε χαλάσει.

— Ἔρχομαι ! ἔρχομαι ! φώναξε.

Ὡστόσο δὲν κουνήθηκε δοκιμάζοντας νὰ διορθώσῃ τὴν καταστροφὴ ὅπως ὅπως.

— Μάρκο ! Μάρκο ! ξανακούστηκε ἡ φωνὴ μὲ κάποια ἀνυπομονησία, αὐστηρὴ σχεδόν.

***

Ὅπως καὶ στὸν Λουκᾶ, ἔτσι καὶ σ' αὐτὸν ἀναγκάστηκε νὰ τὸν φωνάξῃ γιὰ τρίτη φορὰ ἡ μητέρα του. Καὶ τούτη τὴ φορὰ ὁ Μάρκος ὑπάκουσε, ἀφοῦ μὲς στὸ θυμό του ἐπέταξε μὲ μιὰ κλωτσιὰ τὸ ἀριστούργημά του στὸ νερό.

Στὴν ἄκρη τῆς μικρούλας λίμνης, τῆς φωτισμένης ἀπὸ τὸ φεγγάρι, δὲν βρισκόταν πιὰ παρὰ τὸ τρίτο ἀγοράκι ποὺ ἀποτέλειωνε τὸν πήλινο γλάρο του.

— Ἰησοῦ ! φώναξε μιὰ γυναίκα ἀπὸ τὸ κατώφλι τῆς πόρτας της.

Ἡ φωνή της, γεμάτη γλύκα, σκορπίστηκε στὴ νύχτα σὰν ἄρωμα καὶ ἁπλωνόταν ὁλόγυρα . . .

Τὸ παιδὶ σηκώθηκε εὐθὺς παρατώντας ἐκεῖ τὸν πήλινο γλάρο του κι' ἔτρεξε.

Κι' ὁ πήλινος γλάρος ἄνοιξε τὶς φτεροῦγες του καὶ πέταξε.

Jerom et Jean Tharaud

(Μετάφρ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ)

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ

— Μανούλα μου, ἄσε με, νὰ παίξω [στὰ λουλούδια,
Εἶμουν κι' ἐγὼ μικρούλι ρόδο μιὰ [φορά,
Δὲν μὲ θυμᾶσαι ; Στῶν πετάλων μου τὰ χνούδια,
Ποῦχε τρελλὸ χορὸ στημένον ἡ χαρά ;
Μανούλα μου, ἄσε με, νὰ παίξω στὰ [λουλούδια,
Στοῦ κήπου σου σὲ μιὰν ἄκρη εἴμουνα [φυτρωμένο
Μὰ σὺ περνοῦσες σὰν ἀδιάφορη, μπρο- [στά.
Τοῦ κάκου, σκόρπιζα τὸ μῦρο μου θλιμ- [μένο,
Λὲς καὶ τὰ μάτια σου γιὰ μένα εἶχες [κλειστά
Δὲν μ' ἔβλεπες ποῦμουν στὸν κῆπο φυ- [τρωμένο. . .
Πῶς πόναγα βαθειὰ μου ποὺ δὲ μ' εἶ- [χες νοιώσει.
Τὰ πέταλα μου κούναγα, μὰ σύ, δὲν [μ' εἶχες δεῖ.
Κακὴ μαμμά, δὲν εἶχες μιὰ ἐξυπνάδα [τόση,
Γιὰ νὰ γνωρίσεις τὸ μικροῦλι σου [παιδί ;
Πῶς πόναγα βαθειὰ μοῦ ποὺ δὲν μ'εἶ- [χες νοιώσει . . .
Κι' ὅταν βαρέθηκα στὸν κῆπο νὰ προ- [σμένω,
Μιὰ ροδαυγὴ ποὺ ἡ Μοίρα ἀκούω νὰ [μὲ καλεῖ,
Στὴν ἀγκαλιὰ σου πέφτω, καὶ τ' ἀγα- [πημένο
Παιδάκι σου ἔγινα, μανούλα μου, κα- [λή. . .
Ὅταν βαρέθηκα στὸν κῆπο νὰ προσ- [μένω. . .
Τώρα τὸ νοιώθεις, ὅταν μὲ κρατᾶς σι- [μά σου,
Πῶς κλείνω στὸ κορμάκι μου τὴν εὐω- [διά,
Ὅλων τῶν λουλουδιῶν τοῦ κάμπου, [καὶ τοῦ δάσου,
Ποὺ στὴν προσφέρω μὲ χαρούμενη [καρδιά ; . .
Τάχα τὸ νοιώθεις ὅταν μὲ κρατᾶς σι- [μά σου ;

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

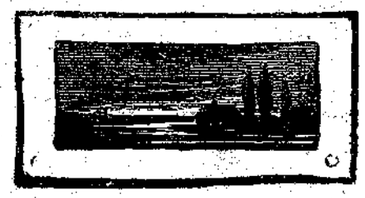

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΑΣΧΑ

Ἀγαπητοί μου,

Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ σήμερα γιὰ τὸ Πάσχα κάτι ποὺ νὰ μὴν τὸ εἶπα ἀκόμα—κάτι καινούργιο. Μὰ εἶναι εὔκολο ; Σαράντα χρόνια τώρα γράφω στὴ «Διάπλαση» Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές. Καὶ τὶς σαράντα ἀπ' αὐτὲς τὶς ἔχω γράψει γιὰ τὸ Πάσχα. Τὰ εἶπα λοιπὸν ὅλα καὶ τοῦ κάκου θὰ ζητοῦσα τὸ ἀνείπωτο, τὸ καινούργιο. Κι' ἕν' ἀπὸ τὰ δυό : ἢ δὲν θὰ σᾶς ἔγραφα σήμερα τίποτα, ἢ θὰ ξανάγραφα τὰ στερεότυπα, τὰ παλιά, τὰ χιλιοειπωμένα κι' ἀπὸ μένα κι' ἀπὸ ἄλλους. . . Ἀλλὰ μ' ἔβγαλε ἀπὸ τὸ δίλημμα καὶ τὴν ἀμηχανία μιὰ πρόσφατη θύμηση : Στὴν Ἀκαδημία, τὴν 25 Μαρτίου, ὁ νέος της πρόεδρος, ὁ σοφὸς καὶ καλὸς κ. Δ. Μπαλάνος, ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικό. Κι' ἀνάμεσα στἄλλα ὡραῖα, εἶπε πῶς ἂν καὶ τὸ θέμα εἶναι ἐξαντλημένο—ἑκατὸ τώρα χρόνια ἐξυμνοῦμε τὴν 25 *Μαρτίου—δὲν πρέπει νὰ διστάζουμε νὰ ξαναλέμε κάθε χρόνο τὰ ἴδια.* Γιατ' εἶναι χρέος μας νὰ πανηγυρίζουμε τὴ μεγάλη ἡμέρα καὶ νὰ θυμόμαστε ἢ νὰ θυμίζουμε τί τῆς χρωστοῦμε, ἀδιάφορο ἂν τὰ ἴδια πράγματα, τὰ ἴδια λόγια, τὰ εἴπαμε ἢ τἀκούσαμε καὶ πέρσυ.

Αὐτὸ εἶναι μιὰ μεγάλη ἀλήθεια κι' ἰσχύει γιὰ ὅλες τὶς μεγάλες ἡμέρες τοῦ χρόνου, τὶς ἐθνικὲς καὶ τὶς θρησκευτικὲς γιορτές. Καὶ γιὰ τὸ Πάσχα, τὴ μεγαλύτερη ἀπ' ὅλες. Ἔτσι εἶναι. Μήπως καὶ στὴν ἐκκλησιά, μὲ τὰ ἴδια λόγια, τὰ στερεότυπα, δὲν θυμοῦμαστε τί ἔγινε καὶ τί μᾶς χάρισε τὸ Ἅγιο Πάσχα, καὶ δὲν χαιρόμαστε γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ; Καὶ μᾶς συγκινεῖ λιγώτερο τάχα τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη», ἐπειδὴ τἀκούσαμε καὶ πέρσυ καὶ τἀκοῦμε ἀφότου γεννηθήκαμε ; Καὶ τὸ εὐαγγέλιο «Καὶ διαγεγνομένου τοῦ Σαββάτου» ; Κι' ὁ περίφημος λόγος τοῦ Χρυσοστόμου «εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος» ; Καὶ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα τροπάρια «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες ἀθάνατε» καὶ «Μαγδαληνὴ Μαρία τοῦ τάφου προσελθοῦσα» ; Καὶ τὸ «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος», τὸ εὐαγγέλιο τῆς πασχαλινῆς λειτουργίας ; Καὶ τελοσπάντων ὅλα ὅσα ἀκοῦμε στὴν ἐκκλησιὰ τὸ Πάσχα, ποὺ τὰ ξέρουμε ἀπέξω κι' ἀνακατωτά ; Μὰ εἶναι *χρέος μας* νὰ τὰ ξανακούσουμε καὶ νὰ θυμηθοῦμε. Εἶναι χρέος μας νὰ τἀκοῦμε κάθε χρόνο, τὰ ἴδια, ἀπαράλλαχτα, στερεότυπα καὶ χιλιοειπωμένα. . .

Ἔτσι καὶ τοὺς λόγους ποὺ ἔκφωνοῦνται καὶ τἄρθρα ποὺ γράφουνται. Ἂς μὴ ζητοῦμε σ' αὐτὰ πρωτοτυπία ὅταν τὰ θέματα εἶναι ἐξαντλημένα. Διαβάστε πάλι τὴν Ἐπιστολὴ ποὺ σᾶς ἔγραψα πέρσυ γιὰ τὸ Πάσχα : θὰ σᾶς φανῇ σὰ φετεινή. Κι' ἡ προπέρσινη, κι' ἡ πρὸ δέκα χρόνων, κι' ἡ πρὸ εἴκοσι... Τώρα πιὰ δὲν θὰ ἐδίσταζα καθόλου νὰ σᾶς ξαναπῶ ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ ἴδια, ἂν δὲν ἐγέμιζα τὸ χαρτί μου μὲ αὐτὸ τὸ δικαιολογητικὸ προοίμιο. Ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ σᾶς τὰ πῶ κι' αὐτὰ μιὰ φορά. Καὶ τώρα μάλιστα βλέπω πῶς φέτος, γιὰ τὸ Πάσχα, σᾶς εἶπα καὶ κάτι ποὺ δὲν τὸ εἶχα πεῖ ποτέ.

Ὁ ἐπίλογός μου ὅμως θὰ εἶναι καὶ πάλι ὁ στερεότυπος : Καὶ πῶς μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι ; Χριστὸς ἀνέστη, παιδιά μου, καλό σας Πάσχα, μὲ ὑγεία καὶ χαρά, καὶ τοῦ χρόνου !

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

19

Αὐτὸ ἔγινε ἑκατό, χίλιες, ἑκατὸ χιλιάδες φορές. Ἡμέρες ὁλάκερες ὁ Βάτραχος ψάρευε κι' ὁ Γιαννάκης μαγείρευε ἢ ἐπάστωνε. Ἐπιτέλους μιὰ μέρα ὁ ἀκούραστος ψαρὰς εἶπε στὸν ἀκούραστο μάγειρο :

— Τελείωσε. Δὲν ἔχει πιὰ *οὔτε ἕνα μεγάλο ψάρι στὴ λίμνη.* Ἄφησα μόνο τὰ μικρὰ γιὰ νὰ μεγαλώσουν. Τώρα σ' ἀφίνω. Μαγείρεψε κι' αὐτὰ τὰ τελευταῖα καὶ φώναξε ὕστερα τὸ Γάτο νὰ ἰδῇ καὶ νὰ χαρῇ.

Ὁ Βάτραχος χάθηκε. Ὁ Γιαννάκης ἀποτελείωσε τὸ μαγείρεμα καὶ τὸ πάστωμα, κι' ἔπειτα φώναξε δυνατά :

—Ἀφέντη κὺρ Γάτε ! Ἐλᾶτε ! Ἕτοιμα ὅλα !

Στὴ στιγμὴ παρουσιάσθηκε ὁ Γάτος. Εἶδε τὰ μαγειρεμένα καὶ τὰ παστὰ ψάρια, δοκίμασε λίγο ἀπ' ὅλα, ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένος κι' εἶπε :

— Μπράβο, Γιαννάκη; εἶσαι καλὸ παιδί ! Δὲν θέλω ὅμως νὰ ποῦν πῶς δούλεψες χάρισμα γιὰ τὸ Γάτο τοῦ Βουνοῦ. Νά, πάρε αὐτὸ τὸ νύχι, κι' ἅμα αἰσθάνεσαι κούραση ἢ ἀδιαθεσία, ἄγγιξε μ' αὐτὸ τὸ μέτωπό σου καὶ εὐθὺς θὰ σοῦ περνᾶ. Ἔλα τώρα, ἀνέβα καὶ κάθησε στὴ ράχη μου.

Ὁ Γιαννάκης ὑπάκουσε, καὶ μ' ἕναν πῆδο ὁ Γάτος τὸν πέρασε στὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη τῆς λίμνης καὶ χάθηκε. Χάθηκε κι' ἡ λίμνη. Κι' ὁ Γιαννάκης ἔμεινε μόνος κι' ἐλεύθερος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρόμο του πρὸς τὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ.

Ἄγγιξε τὸ μέτωπό του μὲ τὸ νύχι ποὺ τοῦ χάρισε ὁ Γάτος κι' ἔννοιωσε ἀμέσως νὰ τοῦ φεύγῃ κάθε κούραση κι' ἀδιαθεσία. Χαρούμενος κι' ἐλαφρὸς προχωροῦσε, ἀνέβαινε. Ἡ κορφὴ δὲν ἦταν μακριά. Κι' ἡ τοποθεσία ποὺ περνοῦσε τώρα ὁ Γιαννάκης, τί ὡραία ! Μπροστά

του πετοῦσαν πουλιὰ καὶ ἀνάμεσα στὰ πυκνὰ δέντρα φαίνουνταν κάτι ὄμμορφα σπιτάκια. Νὰ καὶ τὸ περιτείχισμα τοῦ περβολιοῦ ποὺ θὰ εἶχε τὸ Βοτάνι τῆς Ζωῆς. Δυὸ βήματα ἀκόμα. Θὰ τοῦ τύχαινε τάχα κι' ἄλλο ἐμπόδιο ;

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ

Ἡ μαμὰ εἶναι σήμερα πολυάσχολη. Ἔντυσε μὲ ἐξαιρετικὴ προσοχὴ τὸν μικρὸν Ἀντρῖκο καὶ τὸν πῆρε μαζί της μὲ τ' αὐτοκίνητο. Κατέβηκαν σὲ μιὰ ἐκκλησιά. Ὁ Ἀντρῖκος πρώτη φορὰ ἔμπαινε κεῖ μέσα. Ἔμενε μὲ τοὺς γονεῖς του κάπου μακρυὰ κι' ἔπρεπε νὰ πᾶνε μιὰ ὥρα μὲ τ' αὐτοκίνητο γιὰ νὰ βροῦν ἑλληνικὴ ἐκκλησία. Στὴν ἀρχὴ κάθησε φρόνιμος. Κοίταζε ὅλα γύρω του μὲ μεγάλη περιέργεια : Τῖς κυρίες, τὰ κεριά, τοὺς ἁγίους, μὰ προπάντων τὸν παπᾶ.

— Γιατί νὰ φοράῃ χρυσά ; Θὰ σκεπτόταν ὁ Ἀντρῖκος. Καὶ τί φωνάρα πού 'χει. Θέ μου !

— Μπορεῖ τάχα κι' ὁ Ἀντρῖκος νὰ βγάλῃ τόσο μεγάλη φωνή ;

Γιὰ νὰ δῇ ! «Ἀκκα, δοοο» ἀρχισε ὁ Ἀντρῖκος νὰ βαστᾶ τὸ ἴσο τοῦ παπᾶ. Μὰ ἐνῶ τὸν παπᾶ τὸν πρόσεχαν ὅλοι μὲ κατάνυξη, τὸν Ἀντρῖκο, τὸν καϊμένο, τὸν ἔβγαλαν ἔξω. Τί ἄδικος κόσμος ! Ὁ Ἀντρῖκος μὴν ξέροντας πῶς ἀλλιῶς νὰ διαμαρτυρηθῇ βάζει τὰ κλάμματα. Τοῦ κάκου ὅμως· κανεὶς δὲν τὸν πρόσεξε. Ἔτσι καὶ κεῖνος στὸ τέλος ἔπαψε καὶ κοίταξε νὰ βρῇ καμιὰ καινούρια διασκέδαση. Εὐτυχῶς ὅμως σὲ λίγο τὸν ξαναπῆραν στὴν ἐκκλησία. Μὰ ὁ παπᾶς τώρα δὲ φώναζε. Κάτι καλὸ κρατοῦσε στὰ χέρια του καὶ τὸ μοίραζε στὰ παιδάκια μ' ἕνα κουταλάκι.

— Χρυσούλι μου σήμερα θὰ κοινωνήσῃς καὶ σύ, θὰ κάμῃς χρυσὸ δοντάκι, εἶπε ἡ μαμὰ καὶ σήκωσε τὸν Ἀντρῖκο ἀγκαλιὰ μπροστὰ στὸν παπᾶ.

Κι' ἔκανε ὁ Ἀντρῖκος «χρυσὸ δοντάκι». Πειοῦσε ὅμως κι' ἔβαλε τὰ κλάμματα σὰν εἶδε πὼς ὁ παπᾶς δὲν ἤθελε νὰ τοῦ βάλῃ γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ χρυσὸ κουταλάκι στὸ στόμα. Εὐτυχῶς ἡ ντάντά του εἶχε φροντίσει καὶ πῆρε μαζί της ἕνα κομμάτι ψωμί. Μὲ πόση λαιμαργία τ' ἅρπαξε ὁ Ἀντρῖκος κι' ἄρχισε νὰ τὸ μασουλίζῃ ! . .

— Μὴ βασκαθῇ ὄρεξη ποὺ τὴν ἔχῃ ! . . εἶπε μιὰ κυρία.

Μὰ πῶς ἀλλιῶς θἄταν ἔτσι παχουλὸς καὶ ροδοκόκκινος καὶ δυνατὸς ὁ Ἀντρῖκος ἂν δὲν εἶχε τόσην ὄρεξη. Καὶ σὰν πῆγαν σπίτι ἔφαγε ὁ Ἀντρῖκος ἕνα ὁλόκληρο αὐγό, μιὰ φέτα ψωμὶ ψημένο, ἕνα μῆλο καὶ δυὸ μεγάλα φλυτζάνια γάλα.

Ἀλλὰ τί περίεργο· κεῖ ποὺ νόμιζε ὁ Ἀντρῖκος πὼς θὰ τὸν τραβήξουν πιὰ ἀπὸ τὸ τραπέζι, (ἤξερε πὼς οἱ μεγάλοι θέλουν νὰ τρῶνε μὲ τὴν ἡσυχία τους καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἔστελναν νὰ παίξῃ πάντα τὴν ὥρα ποὺ θ' ἄρχιζαν αὐτοὶ νὰ τρῶνε), βλέπει τὴ μαμὰ νὰ κουβαλᾶ κάτι στρογγυλὸ σ' ἕνα ὡραῖο μεγάλο πιάτο. Ἦταν μιὰ μικρὴ τούρτα καὶ στὴ μέση εἶχε ἕνα ψηλὸ ἄσπρο πράμμα μ' ἕνα κόκκινο κεφάλι, (ἕνα κερὶ ἀναμμένο). Τί εἶναι αὐτὰ τὰ παράξενα ;

Ὁ Ἀντρῖκος στύλωσε τὰ ματάκια του καὶ κοίταζε μὲ περιέργεια. Σὰν νὰ κατάλαβε πὼς καποια σχέση μ' αὐτὸν εἶχαν ὅλα αὐτὰ τὰ καινούρια, μὰ τί εἴδους σχέση δὲν πολυκαταλάβαινε.

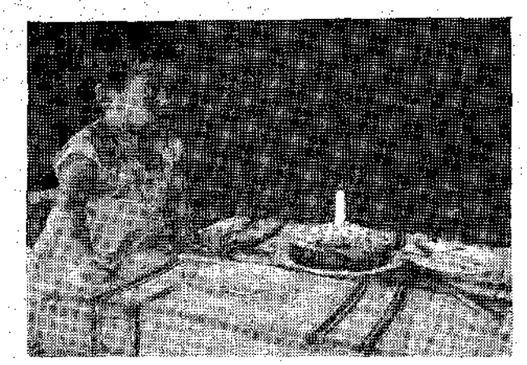

«Ὁ Ἀντρῖκος στύλωσε τὰ ματάκια καὶ κοίταζε μὲ περιέργεια». (Σελ. 164, στ. β').

Ἐπιτέλους ἡ μαμὰ κι' ὁ μπαμπᾶς μὲ πολὺν κόπο τοῦδωσαν νὰ καταλάβῃ πὼς πρέπει νὰ σβύσῃ μόνος του τὸ κερί. Ὁ Ἀντρῖκος ὅμως δὲν ξέρει ἀκόμα νὰ φυσήξῃ. Τί νὰ κάμῃ λοιπόν ; Ἅρπαξε ἁπλούστατα τὸ κόκκινο κεφαλάκι ἀπὸ κεῖνο τὸ μακρὺ ἄσπρο πράμμα καὶ τὄσβυσε μὲ τὸ χεράκι του. Ἀλήθεια σὰν κάτι νὰ τὸν πείραξε, νὰ τὸν πόνεσε, νὰ τὸν ἔτσουξε· γι' αὐτὸ ὁ Ἀντρῖκος ἔτριψε γρήγορα-γρήγορα τὸ χεράκι του καὶ κοίταξε γύρω ἀνήσυχος. Ἀλλὰ ἀφοῦ ἡ μαμὰ κι' ὁ μπαμπᾶς δὲ φαινόταν νὰ δίνουν καμμιὰ προσοχὴ θὰ πῇ πὼς τὸ πράμμα δὲν ἦταν καὶ τόσο σοβαρό. Ἔτσι κι' ὁ Ἀντρῖκος φιλοτιμήθηκε νὰ μὴν κλάψῃ. Σὰν εἶδε μάλιστα ἕνα μαχαίρι νὰ χώνεται στὴν τούρτα ξέχασε ἐντελῶς τὸ μικρό του πόνο καὶ περίμενε περίεργος νὰ δῇ τί θὰ ἀπογίνῃ.

(Τὰ μαχαίρια καὶ τὰ ψαλλίδια ἔχουν πάντα ἕνα ἰδιαίτερο θέλγητρο γι' αὐτόν).

Καλὲ τί θαυμάσιο πράμμα ποῦναι αὐτὸ τὸ κομμάτι ἡ τούρτα ποὺ τοῦ πρόσφεραν τ' Ἀντρίκου ! Νόστιμο, γλυκὸ καὶ μαλακό-μαλακό, ὄχι σὰν ἐκεῖνα τὰ σκληρὰ παξιμάδια ποὺ τοῦ δίνουν τοῦ καϊμένου γιὰ νὰ ἀκονίζῃ τὰ οὖλα του.

Ἔτσι γιώρτασε ὁ Ἀντρῖκος τὰ πρῶτα του γενέθλια. Τοῦ χρόνου θὰ ξέρῃ πιὰ νὰ φυσάῃ τὸ κερὶ μὲ τὸ στόμα. Θἄχῃ μάλιστα δυὸ κεράκια τοῦ χρόνου στὴν τούρτα, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, γιατὶ θὰ κλείσῃ δυὸ χρονάκια. Κι' ἀφοῦ θἄναι καὶ μεγαλύτερος καὶ θὰ ξέρῃ πολλὰ λογάκια θὰ καλέσῃ ἡ μαμὰ καὶ πολλὰ παιδάκια στὰ γενέθλιά του καὶ θὰ παίξουν ὅλοι μαζί.

Η ΘΕΙΑ ΛΟΥΛΑ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΑΝΑΠΟΔΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἕνας Ἑπτανήσιος, κάπως ἡλικιωμένος μὰ καὶ κουφός, λίγον καιρὸ πρὶν ἑνωθοῦν τὰ νησιὰ τοῦ Ἰονίου μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάστηκε νὰ πάῃ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του στὴν Ἀθήνα γιὰ μιὰ δουλειά του.

Ἔκεῖ, ὡς νὰ τὴν τελειώσῃ παραξενεύτηκε μὲ τὴν γλῶσσα τῶν Ἀθηναίων, γιατὶ τὴν βρῆκε διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν τοπολαλιὰ τοῦ νησιοῦ του.

Τὴν διαφορὰ ὅμως τὴν ἐμεγάλωσε ἡ κουφαμάρα του, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ παίρνῃ πολλὲς λέξεις παραλλαγμένες.

Γιὰ τοῦτο, σὰν ἐγύρισε στὴν πατρίδα του καὶ τὸν ρωτοῦσαν φίλοι καὶ γνωστοί, πῶς τοῦ φάνηκε ἡ Ἀθήνα, τοὺς ἀπαντοῦσε :

—Ὅλα καλά, μὰ ἡ γλῶσσα της, εἶναι μὲ μιᾶς ἀνάποδη, γιὰ νὰ συνεννοηθῶ σὲ δαύτη, ἤθελα δραγουμάνο. Ἀκοῦς μωρὲ μάτια μου, τὴν ντουάνα νὰ τὴν λένε τελώνιο ! (Τελωνεῖον) τὸ καμπαναρίο κόντα-Ἀναστάση ! (κωδωνοστάσιον), τσὴ ἀμπελόπες, φάσκελα ! (φάκελλα), καὶ τὸ κάστρο τους Ἀσπρόπολι ! ! ! (Ἀκρόπολι).

ΠΑΝ. ΔΗΜ. ΣΕΦ.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ἡ λίμνη ἔμοιαζε μὲ καθρέφτη τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ. Ἀπὸ τοὺς βράχους τοῦ καταρράκτη κρέμονταν μακρουλοὶ κλῶνοι ἀπὸ κισσὸ κι' ἀγιόκλημα καὶ οἱ ἄκρες τους βουτοῦσαν στὸ νερό. Γύρω-γύρω ἀπὸ τὴ λίμνη τὸ γρασίδι σχημάτιζε ἕνα δροσερὸ χαλί. Δένδρα ψηλὰ εἶχαν ἁπλωμμένα τὰ πυκνόφυλλα κλαριά τους πάνω ἀπὸ τὴ λίμνη, ὡσὰν νὰ ἤθελαν νὰ ἐμποδίσουν τῖς καυτερὲς ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου νὰ φθάσουν ὡς κάτω καὶ νὰ κρατήσουν δροσερὸ τὸ νερό της.

Τὰ δυὸ κορίτσια γονάτισαν καὶ μὲ τὴ χούφτα ἤπιαν ἀπὸ τὸ κρύο νερὸ κι' ἔσβυσαν τὴ δίψα τους.

—Ἀ, τί κρύο νεράκι ! φώναξε ἡ Ἐμορφία ποὺ δίψαγε ὑπερβολικά.

— Ναί, ὡραῖο ἦταν εἶπε κι' ἡ Μαριά. Μὰ γιὰ στάσου, ἐδῶ θὰ ἔχει καὶ ψχράκια. Νὰ ἕνα ποὺ πῆδησε ! Νὰ ἄλλο ἕνα..

—Ἄχ νὰ μπορούσαμε νὰ πιάσουμε, κανένα. Ἄχ νἄχαμε τὸν Ἰωσὴφ μαζί μας !

Τί τὸν θέλομε τὸν Ἰωσήφ, ἀφοῦ εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ !

Καὶ παρευθὺς καθίζει καταγῆς βγάζει τὰ παπούτσια της καὶ τῖς κάλτσες της, σηκώνει τὴ φούστα της καὶ τὴ στερεώνει μὲ μιὰ καρφίτσα καὶ θαρρετὰ μπαίνει μέσα στὸ νερὸ !

— Μή, θὰ πνιγῆς ! ἐφώναξε ἡ Ἐμορφία.

—Ὄχι μὴν πνιγῶ. Τὸ νερὸ δὲν φτάνει οὔτε ὡς τὰ γόνατά μου.

— Θὰ βραχῆς. Νὰ τὸ φόρεμά σου βράχηκε.

— Κι' ἂν βράχηκα θὰ στεγνώσῃ. Καλὰ λές, εἶμαι βρεμένη. Ἔ, τώρα δὲν φοβᾶμαι μήπως βραχῶ περισσότερο—Τώρα νὰ ἰδῆς τί θὰ κάνω κι' ἐγώ.

Καὶ μπῆκε στὸ νερὸ χωρὶς νὰ τὴν νοιάζῃ πιὰ ἂν βρέχονταν τὰ ροῦχα της.

Ἡ Μαριὰ ἦταν συνηθισμένη νὰ ψκρεύῃ στὰ ποτάμια καὶ στῖς λίμνες, ἔτσι, χωρὶς δίχτια καὶ ὁρμιὰ μὲ τὰ χέρια της μονάχα. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἔπιασε ἀμέσως σχεδὸν δυὸ ψαράκια, τἄβαλε στὴν ποδιά της καὶ ὕστερα βγῆκε ἀπ' τὸ νερό.

— Πάρε τὴν ποδιά μου Μόρφω ποὺ εἶναι μέσα τὰ ψάρια καὶ πρόσεξε μὴ σοῦ φύγουν. Μᾶς φτάνουν γι' ἀπόψε· στάσου τώρα νὰ στίψω τὴ φούστα μου γιὰ νὰ στεγνώσῃ πιὸ γρήγορα. Τί ἔχεις αὐτοῦ ;

— Μικρὰ μανιτάρια ἄσπρα. Ἔχει ἐδῶ ἕνα σωρόν.

— Μάζεψε, κι' ἄλλα ὥσπου νὰ πλέξω ἐγὼ ἄλλο ἕνα καλαθάκι νὰ τὰ βάλουμε μέσα.

—Ἐκεῖ δὰ πέρα ἀπὸ τὸ ποταμάκι βλέπω κάτι ἄλλα μανιτάρια πολὺ καλύτερα.

—Ἔ, καὶ δὲν πηγαίνουμε ! Ἂν δὲν θέλεις νὰ βραχῆς σὰν καὶ μένα στάσου νὰ σὲ περάσω ἐγώ.

Κι' ἀλήθεια ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ καταρράκτη ἦταν ἕνα πλῆθος μανιτάρια. Κι' ἐνῶ ἡ Ἐμορφιὰ μάζευε ἡ Μαρία ζητοῦσε νὰ βρῇ κατάλληλο μέρος γιὰ νὰ στήσῃ τὸ μαγεριό τους. Πίσω ἀπὸ τὴ λίμνη ἦταν μιὰ μικρὴ σπηλιά.

Ἐκεῖ μέσα στὴ σπηλιὰ ἔστησε δυὸ μεγάλες πέτρες, κι' ἔκανε ἕνα πρόχειρο τζάκι. Ξύλα ξερὰ καὶ ξερὰ κουκουνάρια βρίσκονταν ἐκεῖ ἄφθονα γιὰ ν' ἀνάψῃ φωτιά.

Κοίταξε ἐδῶ, Μορφούλα, νὰ ἰδῆς τί ὡραῖα ποὺ θὰ ψήσουμε τὰ ψάρια μας. Τούτη ἡ σπηλιὰ θὰ εἶναι τὸ παλάτι μας καὶ θὰ πίνουμε νερὸ ἀπ' τὸ ποταμάκι. Ἄ ! σὲ πέτυχα !

Τί ἐπέτυχε. Κοντὰ στὴ Γυφτοπούλα ἦρθε καὶ κάθησε ἐπάνω σ' ἕνα κλαδὶ μιὰ μικρὴ τσίχλα καὶ στὴ στιγμὴ ἡ Μαριὰ πῆρε μιὰ πέτρα καὶ τὴν ξάπλωσε κατὰ γῆς. Ἔτρεξε καὶ τὴ σήκωσε ἀλαλάζοντας ἀπὸ τὴ χαρά της.

—Ἄ, μιὰ τσίχλα, περίφημο δεῖπνο θἄχουμε ἀπόψε, τί χαρά !

— Τί λές, Μαριά ; Ἐδῶ θὰ κάτσουμε νὰ δειπνήσουμε ; Τώρα κι' εἶναι πολὺ ἀργά. Δὲν βλέπεις ὁ ἥλιος ποὺ κοντεύει νὰ βασιλέψῃ ; Πῶς θὰ βροῦμε ὕστερα τὸ δρόμο νὰ γυρίσουμε ;

— Οὔ, ἔχουμε καιρὸ ἀκόμη. Ποῦ νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος ; Πήγαινε νὰ μαζέψῃς ἐσὺ μερικὰ ξυλαράκια ὥσπου νὰ ἑτοιμάσω ἐγὼ τὸ φαγητό.

Ὅταν ἡ Ἐμορφία γύρισε πίσω μὲ τὰ κλαριά, ἐσάστισε βλέποντας πὼς ἡ Μαριὰ εἶχε ἀνάψει φωτιά.

—Πῶς τὰ κατάφερες; Εἶχες σπίρτα μαζί σου ;

—Ὄχι, χτύπησα δυὸ χαλίκια δυνατὰ τὄνα ἀπάνω στ' ἄλλο καὶ μὲ τῖς σπίθες ποὺ πέταξαν ἄναψαν αὐτὰ ἐδῶ τὰ φρύγανα. Ρίξε τώρα ἐσὺ τὰ ξερόκλαδά σου.

Τὰ ἔρριξε ἡ Ἐμορφιὰ καὶ παρευθὺς σηκώθηκε πυκνὸς καπνὸς καὶ σπίθες πετάχτηκαν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τριζοβολώντας.

—Ἡ φωτιά μας πάει περίφημα ! φώναξε ἡ γυφτοπούλα χτυπώντας τὰ χέρια της. Μαδᾶς μιὰ στιγμὴ τὴν τσίχλα, Μορφούλα μου, ὥσπου νὰ καθαρίσω ἐγὼ τὰ ψάρια ; Θὰ τὰ κάνουμε ψητὰ στὴ σούβλα καὶ τὰ ψάρια καὶ τὸ πουλί. Ἀλλὰ πρῶτα πρέπει νὰ χωνέψουν τὰ κλαδιά, νὰ γίνουν θράκα. Ρίχνε κάπου-κάπου καὶ κανένα ξερὸ κλαδάκι. Τώρα πήγαινε νὰ βρῆς μεγάλα φύλλα νὰ τὰ κάνουμε πιάτα.

«—Μάζεψε κι' ἄλλα, ὡς που νὰ πλέξω ἕνα καλαθάκι. . .» (Σελ. 165, στ. β').

Σὲ λίγο στρώθηκε τὸ τραπέζι κατὰ γῆς. Ἡ Μαριὰ ἔψησε πρῶτα τὰ ψάρια, ὕστερα τὴν τσίχλα καὶ τέλος τὰ μανιτάρια στὴ χόβολη.

—Ὦ, τί μοσχοβολάδα! ἔκαναν τὰ δυὸ κορίτσια, σὰν κάθησαν νὰ φᾶνε, καὶ τί νόστιμα τὰ ψητὰ ψκράκια !

Ὅπως ὅμως ἦταν ἐπόμενο, γιὰ τὸ μαγείρεμα τοῦ φαγητοῦ χρειάστηκε ἀρκετὴ ὥρα καὶ ὁ ἥλιος εἶχε κιόλας χρυσώσει τὴν δύση σὰν ἑτοιμάστηκαν νὰ φᾶνε τὸ φροῦτο τους. Πρώτη τὸ πῆρε εἴδηση ἡ Ἐμορφία καὶ εἶπε ἀνήσυχη :

— Μαριά μου, ὁ ἥλιος βασίλεψε, νὰ πηγαίνουμε.

—Ἔτσι ἔ; εἶπε ἡ γυφτοπούλα καὶ ξαπλώθηκε χάμω τεμπέλικα. Τί λές, Μορφούλα μου, δὲν εἶναι καλύτερα νὰ μείνουμε ἐδῶ ;

— Νὰ μείνουμε ἐδῶ; καλὲ τί λές, Μαριά ; Ὄχι, πρέπει νὰ γυρίσουμε, Πῶς θὰ μείνουμε ἐδῶ τὴ νύχτα.Ἀμ

τί λύκοι, τ' ἀγριογούρουνα, οἱ ἀετοί, τὰ φίδια;

— Χαχά! γέλασε ἡ γυφτοπούλα.

— Τί γελᾶς; ἐσὺ δὲν φοβᾶσαι;

— Τί νὰ φοβηθῶ, Μορφούλα μου; Ὅλα αὐτὰ τὰ θηρία ποὺ εἶπες τρώγουνται ἀναμεταξύ τους. Τί θέλουν νὰ ἔρθουν ἐδῶ; Κοίταξε τί ὄμορφο ποὺ εἶναι τὸ παλάτι μας; Ἐδῶ θὰ εἶναι ἡ κρεββατοκάμαρά μας κι' ἐκεῖ ἡ ἀποθήκη μας. Ἐδῶ παρακάτω εἶδα μιὰ ἄλλη σπηλιὰ κι' ἐκεῖ θὰ στήνουμε τὸ μαγειριό μας ὅταν βρέχει. Ὅταν εἶναι καλὸς καιρὸς θὰ μαγειρεύουμε ἔξω γιὰ νὰ μὴν καπνίζουμε τὸ σπίτι μας. Τὰ στρωματάκια μας θὰ τὰ κάνουμε ἀπὸ ξερὰ φύλλα, θὰ φαρεύουμε στὸ ποτάμι, θὰ κυνηγοῦμε πουλιὰ κι' ὅλη μέρα θὰ διασκεδάζουμε καὶ θὰ παίζουμε.

— Καὶ φορέματα ποῦ θὰ βρίσκουμε ν' ἀγοράζουμε;

— Ὦ, αὐτὰ ποὺ ἔχουμε θὰ βαστήξουν πολὺν καιρὸ ἀκόμη. Κι' ὕστερα θὰ πηγαίνουμε στὰ χωριά, ὄχι ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος ποὺ μᾶς γνωρίζουν. μὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο ποὺ δὲν μᾶς γνωρίζει κανείς. Θὰ σὲ μάθω νὰ χορεύῃς καὶ μὲ τὸ χορὸ θὰ κερδίζουμε χρήματα. Ὕστερα θὰ μποροῦμε νὰ πουλᾶμε κι' ἀπὸ τὸ κυνήγι μας ποὺ θὰ μᾶς περισσεύῃ πολὺ δὲν θὰ μποροῦμε νὰ τὸ τρῶμε ὅλο, ἐγὼ ξέρω νὰ στήνω παγίδες νὰ πιάνουμε λαγούς, πουλιά. Θὰ πουλοῦμε καὶ ψάρια. Θὰ ταξιδεύουμε σὲ τόπους ποὺ ἐσὺ δὲν τοὺς ξέρεις· ψυχή μου, τί ὡραῖα ποὺ θὰ περνᾶμε, ὑπάρχει ὡραιότερο πρᾶμα παρὰ νὰ εἶναι κανεὶς ἐλεύθερος νὰ πηγαίνῃ ὅσο θέλει, νὰ στέκεται ὅσο θέλῃ, νὰ μὴν ἔχῃς ἄλλον πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ νὰ σοῦ λέῃ: «Κάνε τοῦτο, μὴν κάνῃς ἐκεῖνο».

Ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Ἐμορφία ἦταν διστακτικὴ καὶ δὲν τῆς φαινόταν κοὶ τόσο ἄσχημη ἡ καινούργια ζωή, ποὺ μὲ τόσο ὡραῖα χρώματα τὴ ζωγράφιζε ἡ γυφτοπούλα, ὅταν ὅμως ἡ Μαριὰ εἶπε πὼς δὲν θὰ εἶναι πιὰ ὑποχρεωμένες ν' ἀκοῦνε κανένα, εὐθὺς τῆς ἦρθε στὰ νοῦ της ἐκεῖνο, ποὺ κάθε μέρα τὴν ὁδηγοῦσαν καὶ τὴ συμβούλευαν καὶ ψώναξε κλαίγοντας:

— Πατέρα μου! Γιαγιά μου! Δὲν θέλω νὰ φύγω ἀπὸ κοντά σας. Θέλω νὰ μείνω στὸ σπίτι μας. Πᾶμε, σὲ παρακαλῶ, Μαριά μου, πᾶμε γρήγορα.

Ἡ Μαριὰ εἶχε ζαρώσει τὰ φρύδια της καὶ εἶχε σηκώσει περιφρονητικὰ τὸ χεῖλι της.

— Γιὰ ἴδες τί φοβητσιάρικο κορίτσι! εἶπε μέσα της. Πῶς φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι γυφτοπούλα!

Στὴν ἀρχὴ σκέφθηκε νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ μείνῃ μὲ τὴ βία. Κι' αὐτὸ ἦταν πολὺ εὔκολο, γιατὶ ἡ Ἐμορφία δὲν θὰ τολμοῦσε ποτὲ νὰ γυρίσῃ μόνη της στὸ χωριό. Μὰ ἡ Μαριὰ μπορεῖ νὰ εἶχε πολλὰ ἐλαττώματα, ἕνα καλὸ τὸ εἶχε: Ἦταν καλὴ φίλη. Δὲν ξεχνοῦσε τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποὺ ἡ Ἐμορφία τῆς εἶχε φέρει τὸ γάλα στὴ φυλακὴ καὶ τὴν εἶχε φιλήσει. Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ γυφτοπούλα εἶχε βάλει τὴν Ἐμορφία στὴν καρδιά της. Γι' αὐτὸ μὲ τὴ σκέψη μονάχα πὼς ἡ φίλη της μποροῦσε νὰ κλάψῃ καὶ νὰ στενοχωρηθῇ ἂν δοκίμαζε νὰ τὴν κρατήσῃ μὲ τὴ βία, ἀποφάσισε νὰ ὑποχωρήσῃ, καὶ τῆς εἶπε ὄχι δίχως κάποια λύπη:

— Ἀφοῦ θέλεις, Μορφούλα μου, πᾶμε.

Καὶ τὰ δύο κορίτσια ξεκίνησαν γιὰ νὰ γυρίσουν στὸ χωριό.

«Παρατήρησε μὲ προσοχὴ πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος...»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Ἡ κυρὰ Μαρία ἀφοῦ εἶπε ὅσα εἶχε νὰ πῇ μὲ τὴν κυρὰ Σταμάταινα γύρισε πίσω σπίτι της. «Τί κάνουν, ἄραγε, τὰ κορίτσια, ἔλεγε μέσα της, τελείωσαν τὴ δουλειά τους;

Ἐννοεῖται πὼς δὲν βρῆκε καμμιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ στὸ σπίτι καὶ μόνο τὰ ἐργόχειρά τους εἶδε πεταμένα κατὰ γῆς.

— Τὰ εὐλογημένα, πάλι ἔφυγαν, ποιὸς ξέρει πότε θὰ γυρίσουν. Ἂν τελείωσαν τοὐλάχιστον. Πωπώ, τί εἶναι τοῦτο! Κοίταξε πῶς τὸ ἔσκισε τὸ πολκάκι μου! καλέ, τὸ κομμάτιασε, πῶ πῶ πῶ! Ἀγνώριστο τὸ ἔκαμε.

Ἂν ἡ Μαριὰ βρισκόταν ἐκεῖ τὴν ὥρα ἐκείνη θὰ ἔτρωγε γερὴ τιμωρία γιὰ τὴ ζημία ποὺ ἔκανε. Γιατὶ τὸ πρόσωπό της ἦταν κατακόκκινο καὶ ἔτρεμε ὁλόκληρη ἀπὸ τὸ θυμό της. Δίπλωσε μὲ προσοχὴ τὴν κατασπαραγμένη πόλκα καὶ τρέμοντας καταπιάστηκε μὲ τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ. Κάθε τόσο μουρμούριζε:

— Νὰ ἦταν τοὐλάχιστον ἐδῶ τὸ πολτοκόριτσο νὰ μὲ βοηθήσῃ, νὰ μὴν παιδεύομαι μόνη μου.

Ἡ κυρὰ Μαρία συνηθισμένη ἀπὸ τὰ συχνὰ ξεπορτίσματα τῶν δυὸ κοριτσιῶν δὲν ἀνησύχησε ὅταν ἐσήμανε μεσημέρι καὶ ἐκεῖνα δὲν εἶχαν γυρίσει ἀκόμη.

Ἔπειτα εἶδε καὶ πόσο ψωμὶ ἔλειπε καὶ λογάριασε πὼς θἄφτανε γιὰ νὰ μὴν πεινάσουν ἂν τυχὸν κι' εἴχανε σκοπὸ νὰ περάσουν ὅλη τους τὴν ἡμέρα ἔξω.

— Δὲν θὰ πεθάνουν τῆς πείνας, Πέτρο μου, εἶπε στὸ γιό της. Μόνο θὰ τιμωρηθοῦνε ποὺ θὰ φάνε ξερὸ ψωμάκι. Ποιὸς τοὺς φταίει;

— Σωστό, εἶπε ὁ κὺρ- Πέτρος, καθίζοντας στὸ τραπέζι.

Ὅσο κράτησε ὅμως τὸ φαγητό, ἀντὶ νὰ κοιτάζῃ στὸ πιάτο του εἶχε τὸ πρόσωπό του γυρισμένο κατὰ τὸ παράθυρο, ἀπ' ὅπου θὰ φαίνονταν ἂν γύριζαν πίσω οἱ δυὸ ἀντάρτισσες, φαί δὲν κατάλαβε. Ἔλειπαν ἀπὸ τὸ τραπέζι τὰ δυὸ ἐκεῖνα προσωπάκια, τὸ ξανθὸ καὶ τὸ μελαχροινὸ ποὺ ζωντάνευαν τὸ τραπέζι ἔτσι καθὼς ἦταν καθισμένα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ γέρο ἀγροφύλακα, καὶ αὐτὸ τοῦ κόστιζε πολὺ τοῦ κὺρ Πέτρου.

Ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι βγῆκε ἔξω στὰ χωράφια, μὰ δὲν δοκίμασε νὰ κάνῃ μεγάλη περιπέτεια. Περπατοῦσε μόνο γιὰ νὰ περνάῃ ἡ ὥρα καὶ κάθε τόσο περνοῦσε ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ ρωτοῦσε τὴ μητέρα του:

— Φάνηκαν;

Ἐκείνη τοῦ κουνοῦσε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της καὶ ἀπὸ μέσα της: «Ἂς ἔλθουν τὰ παλιοκόριτσα καὶ νὰ ἰδῇς τί ἔχω νὰ τοὺς κάνω!»

Σιγὰ-σιγὰ ἡ ἀγανάκτηση τῆς κυρὰ Μαρίας ἔπεσε καὶ ἄρχισε νὰ τὴν κυριεύῃ στενοχώρια, ὅταν ὁ ἥλιος ἔγειρε νὰ βασιλέψῃ.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΝΑΣ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΟΣ ΚΑΒΟΥΡΑΣ

Δίχως νὰ πάω στὴν Ἀμερικὴ ὅπως νομίσατε γιὰ μιὰ... βδομάδα, ἐντούτοις τὰ πρῶτα νέα ποὺ σᾶς φέρνω σήμερα εἶναι ἀπὸ κεῖ. Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς ὅλη τὴ Μεγαλοβδομάδα θὰ φάγατε ἀρκετὰ θαλασσινὰ καὶ μάλιστα καβουράκια, ποὺ εἴτε σᾶς τἄφερε ὁ ψαρᾶς σας ζωντανά, εἴτε τἀγοράσατε ἕτοιμα σὲ κονσέρβα. Δὲν θὰ σᾶς συνιστοῦσα ὅμως νὰ συναντήσετε οὔτε σὲ κονσέρβα κάν, κι' ἀκόμη λιγώτερο ζωντανὸν τὸν κάβουρα ποὺ εἶδα—μπᾶ, τί ἔπαθα, κόντεψα νὰ συνεχίσω τὴν Πρωταπριλιὰ—τὸν κάβουρα, ποὺ ἔμαθα πὼς βρίσκεται στὸ Ἀμερικανικὸ Μουσεῖο τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας. Εἶναι ἕνας κάβουρας μακαρίτης εὐτυχῶς, ποὺ καθὼς ἔχει ἀνοιχτὰ τὰ ποδάρια του ἔχει διάμετρο ἂν ἀγαπᾶτε τριῶν μέτρων καὶ ἑξῆντα ἑκατοστῶν! Ὁ κάβουρας, αὐτὸς ἀνήκει σ' ἕνα ἐντελῶς ἰδιαίτερο εἶδος καβουριῶν ποὺ ζοῦν στὶς ἰαπωνικὲς θάλασσες καὶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ χίλια ἑκατὸ εἴδη τῶν καβουριῶν ποὺ ζοῦν στὰ παράλια αὐτῆς τῆς χώρας. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι κανεὶς δὲν θὰ εἶχε τὴ διάθεση νὰ τὸν πιάσῃ τὸν κάβουρα αὐτὸν μὲ τὰ χέρια του καὶ χρειάστηκε μεγάλη τέχνη νὰ τὸν πιάσουν.

Μὲ ἀνοιχτὰ πόδια ἔχει διάμετρο 3 μ. 60 ἑκ.

ΙΠΠΟ.

Ξέρετε τί σημαίνει βέβαια αὐτὸ τὸ τὸ σημεῖο, ποὺ στὴ διεθνῆ ἐπιστημονικὴ γλῶσσα γράφεται μὲ δυὸ γράμματα H. P., ποὺ εἶναι τὰ ἀρχικὰ τῶν ἀγγλικῶν λέξεων horse-power. Γιὰ ἐκείνους ποὺ δὲν τὸ ξέρουν, τοὺς λέω γιὰ νὰ τὸ μάθουν, ὅτι σημαίνει «δύναμις ἵππου», καὶ χρησιμεύει σήμερα ὡς μονὰς γιὰ κάθε μηχανικὴ δύναμη. Στὸ Τόκιο λοιπὸν δοκίμασαν τώρα τελευταῖα νὰ ὑπολογίσουν τὴ δύναμη ἑνὸς ἐλέφαντα σὲ δυνάμεις ἵππων ἢ μᾶλλον σὲ δυνάμεις ἀνθρώπων.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸ σκοπό τους ὀργάνωσαν ἕνα ἀγώνισμα διελκυστίνδας ἀνάμεσα στὸν ἐλέφαντα Χανὰ καὶ ἀρχετοὺς ἄνδρες. Ἄρχισαν πρῶτα μὲ τριάντα ἄνδρες, ποὺ τοὺς ἔδεσαν ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ Χανά μ' ἕνα μακρὺ σχοινί. Καὶ ὁ ἐλέφας ἔδωσε μιὰ καὶ τράβηξε καὶ τοὺς τριάντα ἄνδρες σὰν νὰ ἦταν κουρελάκια. Στοὺς σκράντα ἔγινε τὸ ἴδιο. Καὶ χρειάστηκε νὰ πιαστοῦν πενῆντα πέντε ἄνδρες στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σχοινιοῦ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τραβήξουν τὸ Χάνα πρὸς τὸ μέρος τους.

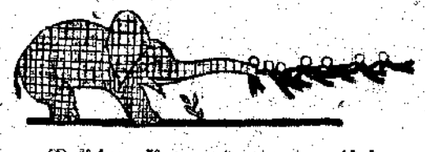

Ὁ ἐλέφας ἔδωσε μιὰ καὶ τοὺς τράβηξε σὰν κουρελάκια.

ΜΙΑ ΠΟΥ ΖΗ ΠΟΥΛΩΝΤΑΣ ΤΟ... ΔΕΡΜΑ ΤΗΣ

Ὁ χειροῦργος Ρόμπερτ Ἔμμετ Μόραν, καθηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Τζωρτζετάουν, ἔχει φήμη σ' ὅλη τὴν Ἀμερική. Ἡ εἰδικότης τῆς του εἶναι νὰ.., μπαλώνῃ πρόσωπα ποὺ ἔχουν παραμορφωθεῖ ἀπὸ δερματικὲς παθήσεις, ἐγκαύματα κτλ. Γυναῖκες, ποὺ συχαίνόταν κανένας νὰ τὶς βλέπῃ, ὁ Μόραν τὶς ἔκαμε ἱκανὲς νὰ διεκδικοῦν βραβεῖο σὲ διαγωνισμὸ καλλονῆς. Καὶ τρέχουν πιὰ σ' αὐτὸν ἀπ' ὅλη τὴν Ἀμερικὴ ἄντρες καὶ γυναῖκες μὲ χαλασμένα πρόσωπα, γιὰ νὰ τοὺς τὰ μπαλώνῃ.

Ἡ ἐγχείρηση — γιατὶ περὶ ἐγχειρήσεως πρόκειται — εἶναι δύσκολη καὶ πολυδάπανη. Δὲν χρειάζεται μόνο μεγάλη τέχνη καὶ δεξιότητα, ἀλλὰ καὶ δέρμα ζωντανοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰντικαταστήσῃ ἐκεῖνο ποὺ ἔχει καεῖ ἢ φαγωθεῖ. Λοιπόν, ὁ Μόραν ἔχει βρεῖ μιὰ νέα γυναίκα, πρόθυμη νὰ τοῦ πουλᾶ κάθε τόσο ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ δέρμα της.

Εἶναι ἡ πρώην χορεύτρια Ζίτα Γκρέϋ. Καὶ ξέρετε πόσο παίρνει γιὰ δέκα τετραγωνικὰ ἑκατοστόμετρα τοῦ δέρματός της; Χίλια δολλάρια, δηλαδὴ ἑκατὸ χιλιάδες δραχμές! Ἔτσι κερδίζει περισσότερα ἀπ' ὅσα ἐκέρδιζε ὡς χορεύτρια, κι' εἶναι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ κάνει κι' ἕνα καλὸ στοὺς ἀνθρώπους.

ΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟ ΑΛΟΓΟ

Ξέρετε πὼς τὰ ἄλογα λέγονται μώνυχα γιατὶ ἔχουν μονάχα ἕνα δάχτυλο στὸ πόδι τους κι' ἕνα νύχι. Νὰ ὅμως τώρα ποὺ στὴν Ἀγγλία γεννήθηκε ἕνα ἄλογο μὲ δυὸ δάχτυλα καὶ δυὸ νύχια, σὰν βώδι, κι' ὁ ἀφεντικός του εἶναι ἀπελπισμένος, γιατὶ φυσικὰ ἕνα τέτοιο ἄλογο δὲν θὰ μπορῇ νὰ τρέξῃ.

Οἱ σοφοὶ ὅμως ποὺ πῆγαν νὰ ἐξετάσουν αὐτὸ τὸ περίεργο ἄλογο, ἐδήλωσαν πὼς τὸ φαινόμενο δὲν εἶναι καὶ τόσο σπάνιο καὶ πὼς τὸν παλιὸ καιρὸ οἱ πρόγονοι τῶν σημερινῶν ἀλόγων εἶχαν πέντε δάχτυλα σὲ κάθε πόδι τους.

Καλέ, σὰν κι' ἐμᾶς δηλαδή;

Ἕν' ἄλογο μὲ δυὸ δάχτυλα σὲ κάθε του πόδαρι.

Η ΑΛΕΠΟΥ

Αὐτὸ δὲν εἶναι οὔτε νέο, οὔτε περίεργο, μὰ εἶναι ἕνα παιχνίδι ποὺ σᾶς τὸ μαθαίνω γιὰ νὰ τὸ παίζετε τώρα στὶς διακοπὲς τοῦ Πάσχα.

Παίζεται ἔξω, στὸ ὕπαιθρον, καὶ γιὰ νὰ πετύχῃ χρειάζονται ὀχτὼ ὡς δέκα παιδιά.

Στὴν μιὰ καὶ στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ περιβολιοῦ χαράζετε δυὸ γραμμές, ἀφήνοντας ἕνα εὐρύχωρο διάστημα στὴ μέση. Ἕνα παιδὶ κάνει τὴν ἀλεποῦ καὶ στέκεται στὴ μέση τοῦ περιβολιοῦ περιμένοντας νὰ πιάσῃ τὸ κυνήγι ποὺ πρέπει νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν μιὰν ἄκρη νὰ πάῃ στὴν ἄλλη. Ἡ ἀλεποῦ τρέχει πίσω ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ προσπαθεῖ νὰ πιάσῃ κανέναν, ὅσο βρίσκεται στὴν περιοχή της. Ἂν τὸν πιάσῃ, γίνεται κι' αὐτὸς ἀλεποῦ καὶ κρατώντας τὴν ἄλλη ἀλεποῦ ἀπὸ τὴ ζώνη τὴ βοηθεῖ νὰ πιάσῃ ἕναν ἕναν καὶ ὅλους τοὺς ὑπόλοιπους παίκτες.

Στὸ τέλος ὑπάρχουν περισσότερες ἀλεποῦδες, πιασμένες ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλην, παρὰ παίκτες, καὶ κερδίζει ἐκεῖνος ποὺ θὰ καταφέρῃ νὰ πιάστῃ τελευταῖος.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Ύστερα ακούστηκε απέξω το βούισμα της μπουροῦς. Ο Μάνουελ και ο Ντάν χύμηξαν ν' αρπαξουν τοὺς γάντζους τοῦ παλάγκου της βάρκας. Ο Μεγάλος Τζάκ και ο Τὸμ Πλάττ έκαναν μαζί την εμφάνησή τους, μὲ τὸ μισὸ Ατλαντικὸ Ὠκεανὸ στὶς πλάττες τους και ἡ ψαρόβαρκα τοὺς ακολούθησε. Ὑψώθηκε ψηλὰ στὸν ἀέρα κι' ὕστερα κατέβηκε κι' ακούμπησε στὸ κατάστρωμα μ' ἕναν δυνατὸ κρότο.

— Οὔτε ἕνα κόμπο δὲν βρήκαμε, είπε ὁ Τὸμ Πλάττ στάζοντος ολόκληρος. Ντάννυ παλληκάρι μου, ἀξίζεις!

—Ἂν ὁρίζῃ ἡ ἀφεντιά σας ἂς περάσουμε στὸ τραπέζι, είπε ὁ Μεγάλος Τζάκ τινάζοντας τὸ νερὸ ἀπὸ τὶς μπότες του σὲ κάθε βῆμα ποὺ ἔκανε πατώντας βαρειὰ σὰν ἐλέφαντας, και μὲ τὰ λόγια αὐτὰ τέντωσε τὸ χέρι του τὸ σκεπασμένο ακόμη μὲ τὸ μουσαμᾶ, στὸ πρόσωπο τοῦ Χάρβεϋ. Σᾶς κάνουμε τὴ μεγάλη χάρι νὰ καταδεχτοῦμε νὰ φᾶμε ἀπόψε μὲ τὴ δεύτερη βάρδια.

Κατέβηκαν κι' οἱ τέσσερίς τους στὸ τραπέζι. Ο Χάρβεϋ κατεβρόχθησε ὅσο περισσότερο ψάρι και σούπα και τηγανίτες μποροῦσε κι' ἀποκοιμήθηκε βαθύτατα τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ Μάνουελ ἔβγαζε ἀπὸ μιὰ κασέλα μιὰ χαριτωμένη μικρογραφία τῆς Δ ο ό σ η Χ ό λ μ ς, τοῦ πρώτου του καραβιοῦ, κι' ἑτοιμάζόταν νὰ δείξῃ στὸν Χάρβεϋ τὴν ἁρματωσιά. Οὔτε κἂν τὰ δάχτυλά του δὲν ἐκούνησε ὅταν ὁ Πὲν τὸν σήκωσε και τὸν ἔβαλε στὴν κουκέτα του.

— Τί τὰ θέλεις, γιὰ τὸν πατέρα του και γιὰ τὴ μάννα του θὰ εἶναι καημός, μεγάλος καημός, νὰ νομίζουν πὼς ἐπνίγηκε, είπε ὁ Πὲν κοιτάζοντας στὸ πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ. Νὰ χάσῃς ἕνα παιδί, νὰ χάσῃς ἕνα σερνικό!

— Φεύγα ἀπὸ δῶ, Πέν. Πήγαινε πίσω και τέλειωσε τὴν παρτίδα σου μὲ τὸν μπάρμπα-Σάλτερς. Πὲς τοῦ μπαμπᾶ πὼς ἂν δὲν τὸν πειράζει, θὰ κάνω ἐγὼ τὴ βάρδια τοῦ Χάρβεϋ ἀπόψε.

— Εἶναι καλὸ παιδί, είπε ὁ Μάνουελ πετώντας τὶς μπότες του και τρυπώνοντας μὲς στὰ σκοτάδια τῆς ἀποκάτω κουκέτας. Φαντάζομαι πὼς θὰ γίνῃ καλὸς ἄνθρωπος σὰν μεγαλώσῃ, Ντάν. Δὲν τὸν βλέπω νὰ εἶναι τόσο παλαβὸς ὅσο τὸν λέει ὁ πατέρας σου. Ἔ, τί λές;

Ο Ντὰν ξέσπασε σὲ γέλια, μὰ τὰ γέλια τελείωσαν σὲ ροχαλητό.

Ἔξω ἦταν πυκνὴ ὁμίχλη και σηκωνόταν ἀέρας δυνατός. Οἱ πιὸ ἡλικιωμένοι ἀπὸ τοὺς ναυτικοὺς φύλαγαν τὴ βάρδια τους. Οἱ ὧρες κάτω στὴν καμπίνα σήμαιναν καθαρὲς και ξάστερες. Ἡ πλώρη τοῦ καραβιοῦ πάλευε μὲ τὰ κύματα και τὰ παιδιὰ κοιμοῦνταν ἀμέριμνα ἐνῶ ὁ Ντίσκο, ὁ Τὸμ Πλάττ, ὁ Μεγάλος Τζὰκ και ὁ μπάρμπα Σάλτερς, καθένας μὲ τὴ σειρά τους, σκοντάδοντας σὲ κάθε τους βῆμα, πήγαιναν στὴν πρύμη νὰ κοιτάξουν ἂν τὸ τιμόνι ἦταν δεμένο καλά, στὴν πλώρη νὰ ἰδοῦν πῶς βαστοῦσε ἡ ἄγκυρα ἢ μήπως χρειαζόταν νὰ λασκάρουν λίγο τὸ σκοινὶ γιὰ νὰ μὴ τρίβεται, κάὶ σὲ κάθε γύρο ἔριχναν κι' ἀπὸ μιὰ ματιὰ στὸ φανάρι τῆς πρύμης ποὺ μόλις ξεχώριζε σὰ μικρὸ μάτι μέσα στὸ σκοτάδι και στὴν πυκνὴ ὁμίχλη ποὺ σκέπαζε κι' ἔθαβε τὸ κάθε τί ἐκεῖ στὴν ἀνταριασμένη θάλασσα.

«Αὐτὴ εἶναι συναυλία! εἶπε ὁ μεγάλος Τζάκ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ο Χάρβεϋ ξύπνησε ὅταν «ἡ πρώτη βάρδια» βρισκόταν κιόλας καθισμένη στὸ τραπέζι. Ἡ πόρτα ἦταν μισάνοιχτη, και ὅλο τὸ καράβι, ὥς τὸ τελευταῖο καρφάκι τραγουδοῦσε τὸ τραγούδι του. Ο πελώριος μαῦρος ὄγκος τοῦ μάγειρα σειόταν και λυγιόταν πέρα-δῶθε μέσα στὴ μικροσκοπικὴ κουζίνα πάνω ἀπὸ τὸ ἀναμμένο τζάκι και οἱ κατσαρόλες και τὰ τηγάνια μπροστά του, ποὺ ἦταν στερεωμένα στὸ μεγάλο τρυπητὸ ξύλινο πάγκο, χτυποῦσαν τὸ ἕνα ἐπάνω στ' ἄλλο και κουδουνίζαν σὲ κάθε κούνημα τοῦ καραβιοῦ. Ἡ πλώρη σηκωνόταν σιγὰ σιγὰ ἀναστενάζοντας και τρέμοντας, κι' ὕστερα μονοκόπανιὰ μὲ μιὰ ὁρμητικὴ βουτιὰ ξανάπεφτε στὸ κῦμα. Ο Χάρβεϋ ἄκουγε τὴν πλώρη ποὺ ἔσχιζε τὸ νερὸ κι' ἀκολουθοῦσε μιὰ μικρὴ διακοπὴ ὥσπου νὰ πέσῃ ἀπὸ ψηλὰ τὸ χωρισμένο κῦμα στὸ κατάστρωμα ἀπὸ πάνω του κάνοντας ἕναν κρότο σὰν χαλάζι.

Στὴ στεριὰ σ' αὐτὴ τὴν ὥρα ἔχουν κοσμοχαλασιά, είπε ὁ Μεγάλος Τζὰκ και πρέπει νὰ δουλέψουν ὅ,τι καιρὸς κι' ἂν κάνῃ. Ἐμεῖς ἐδῶ εἴμαστε μακρυὰ ἀπὸ τ' ἄλλα ψαράδικα και δὲν εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ δουλέψουμε. Καλὴ νύχτα σας.

Ἐγλύστρισε σὰν φίδι ἀπὸ τὸ τραπέζι στὴν κουκέτα του και ἄναψε τὴν πίπα του.

Ο Τὸμ Πλάττ ἀκολούθησε τὸ παράδειγμά του· ὁ Μπάρμπα Σάλτερς συνοδευμένος ἀπ' τὸν Πὲν ἀνέβηκε ὅπως μπόρεσε καλύτερα τὴ σκάλα γιὰ νὰ κάνῃ τὴ βάρδια του και ὁ μάγειρας ἔστρωσε ἐξ ἀρχῆς τὸ τραπέζι γιὰ τοὺς δεύτερους.

Βγῆκαν ἀπ' τὶς κουκέτες τους, ὅπου εἶχαν μπεῖ οἱ ἄλλοι χασμουριώντας και τεντώνοντας τὰ χέρια τους. Ἔφαγαν τόσο, ποὺ δὲν χωροῦσε πιὰ ἄλλο φαΐ μέσα τους. Ὕστερα ὁ Μανουὲλ γέμισε τὴν πίπα του μ' ἕνα καπνὸ ἀπερίγραπτο, χώθηκε ἀνάμεσα στὴ βάση τοῦ μπροστινοῦ καταρτιοῦ και μιᾶς ἀπὸ τὶς γωνιακὲς κουκέτες, ἔβαλε τὰ πόδια του ἐπάνω στὸ τραπέζι και μὲ εὐχαρίστηση ἔβλεπε τὸν καπνὸ ποὺ ἀνέβαινε.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΟΙ ΓΛΑΡΟΙ

Φυσᾶ ὁ νοτιάς·
Τὰ κύματ' ἀφρισμένα φωσφορίζουν,
Μέσα στῆς πλατιᾶς
Τῆς θάλασσας τὴν ἀγκαλιὰ ἀσπρίζουν
Τῶν γλάρων τὰ φτερά.

Χορεύουνε τρελλὰ
Οἱ γλάροι, γίνοντ' ἕνα μὲ τὸ κῦμα·
Κι' ὁ ἀφρὸς πηδᾶ
Καὶ τοὺς φαντίζει. Ὄνειρου συντρίμμια
Ὁ ἀφρός, ὁπού πηδᾶ.

Κι' ὄνειρα φτωχά,
Σβυσμένα, ἀνεκπλήρωτα, χαμένα,
Λίχως ἡσυχία,
Μοῦ φαίνονται οἱ γλάροι, στ' ἀφρισμένα
Καθὼς χορεύουνε

Κύματα τρελλά,
Ἀσπρόφτερ' ὄνειρα, ποὺ τριγυρνᾶνε
Μόνα στὴν πλατιὰ
Τῆς θάλασσας τὴν ἐρημιά. Ποῦ πᾶνε,
Χωρὶς νὰ ξέρουνε;

Ἄστρος Γλάρος [Α]

ΑΝΑΣΤΑΣΗ

. . . Βρισκόμαστε μὲ τὸ τρεχαντήρι τοῦ καπετὰν Μαθιοῦ, τὸ Μεγάλο Σάββατο στὶς δέκα τὸ βράδυ, τέσσερις ὧρες μακρυὰ ἀπ' τὸ λιμάνι τοῦ νησιοῦ μας. Ἐγὼ σὰ μονάχος μοῦτσας ποῦμουνα ἔκανα σκληρὲς δουλειές· δούλευα γιὰ τρεῖς καὶ πληρωνόμουνα γιὰ ἕνα. Ο καπτὰν Μαθιὸς ἦταν σκληρὸς κι' ὅλοι ἐπάνω στὸ πλοῖο τὸν φοβώνταν. Καὶ τότε, παραμονὴ τέτοιας χρονιάρας μέρας ἦταν θυμωμένος. Ὅλοι οἱ ναῦτες βοήθαγαν γιὰ νὰ φτάσουμε γρήγορα: Γιὰ νὰ προφτάσουμε τὴν Ἀνάσταση.

Σὲ τέσσερις ὧρες μπήκαμε στὸ λιμάνι καὶ μὲ τὰ πολλὰ ἀράξαμε. Συγχρόνως ἀκούσαμε μεγάλες τυμπανοκρουσίες. Καλοῦσαν τοὺς Χριστιανοὺς γιὰ νὰ γιορτάσουν τὴν Ἀνάσταση.

Ὅλος ὁ κόσμος πήγαινε στὴν ἐκκλησία. Ἐκεῖ θᾶταν κι' ἡ μητέρα μου μὲ τ' ἀδερφάκια μου. Ἡ καϋμένη θὰ περίμενε ἄδικα καὶ θὰ πῆγαν χωρὶς ἐμένα.

Ο καπετὰν Μαθιὸς ἤθελε νὰ εἶναι ὅλοι ἐν τάξει. Καλὰ ἔκαμε, ὄχι ὅμως γιὰ τέτοια ἡμέρα. Τοῦ εἴπαμε νὰ πᾶμε μετὰ τὴν Ἀνάσταση, Τίποτα. «Πρῶτα οἱ δουλειὲς» εἶπε «κι' ἔπειτα ἡ ἐκκλησία». Θὰ μαζεύαμε τὰ πανιά. Θὰ πλέναμε τὸ κατάστρωμα καὶ κατόπιν ἄλλες πολλὲς μικρὲς δουλειές.

Κάποτε μοῦπε: «Ἀνέβα νὰ σβύσῃς τὰ φανάρια». Ἀνέβηκα τὴ σχοινένη σκάλα. Ἔσβησα τὸ ἕνα. Ὅταν πῆγα στ' ἄλλο φανάρι εἶδα πλῆθος κεριῶν ν' ἀνεβοκατεβαίνουν. Πλῆθος φωνὲς ἀδερφωμένες νὰ ψάλουν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη». Μιὰ θεία μελωδία· γέμιζε τὴν ἀτμόσφαιρα. Συγκινήθηκα· πῆρα τὸ φανάρι καὶ τὸ ἀνεβοκατέβασα· εἶπα τὸ Χριστὸς Ἀνέστη κι' ἔκανα τὸ σταυρό μου· ἐδάκρυσα! Κατέβηκα κι' ἔτρεξα στοὺς ναύτες: «Χρόνια πολλά, Χριστὸς Ἀνέστη! ἀδέρφια». Ὅλοι εἶπαν «Ἀληθῶς Ἀνέστη».

Σὲ λίγο σ' ὅλους τοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ οἱ κάτοικοι μ' ἀναμένα τὰ κεριά—σὰν ἕνας πύρινος ποταμός—χαρούμενοι καὶ ψάλλοντας πήγαιναν στὰ σπίτια τους γιὰ ν' ἀνάψουν τὸ καντήλι μὲ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως.

Ο καπετάνιος μᾶς ἄφησε. Ἔτρεξα γρήγορα-γρήγορα στὴν ἐκκλησία· ἀσπάστηκα τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι. Στὴν πόρτα ἡ καλή μου μανούλα μὲ περίμενε. Ρίχτηκα ἀπάνω της καὶ τὴ γέμισα φιλιά. Σὲ λίγο χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω ἤμουνα ἀγκαλιασμένος ἀπ' τἀδέρφια μου «Χριστὸς Ἀνέστη» τοὺς ἔλεγα καὶ τὰ φιλοῦσα.

. . . . . .

Σὲ λίγες ἡμέρες θὰ ἔφευγα γιὰ τὰ ξένα. Ὄχι ὅμως μὲ τὸν πρῶτο μου καπετάνιο. Ἕνας θεῖος μου μὲ πῆρε στὴν ὑπηρεσία του.

(Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο ἑνὸς μούτσου)

Παντάκι [Β]

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ

Ο κὺρ-Στάθης ἦταν νυχτοφύλακας σ' ἕνα μεγάλο ἐργοστάσιο. Κάθε βράδυ, στὶς ἑπτὰ ἡ ὥρα, πήγαινε στὴν παραγκούλα του κι' ἐκεῖ καθόταν ὥς τὸ πρωΐ ὁλομόναχος, διαβάζοντας κανένα βιβλίο στ' ἀδύνατο φῶς τῆς λαμπίτσας του, γιὰ νὰ περνοῦν οἱ ἀτέλειωτες νυχτερινὲς ὧρες. Δουλειὰ πολὺ σκληρή, ἀλήθεια, μὰ τί νὰ κάνει;

Χρόνια τώρα αὐτὴ ἡ ζωή. Χειμῶνα, καλοκαῖρι, τὴν ἴδια ὥρα, ἄφηνε τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδάκι του μόνους στὸ σπίτι κι' ἔφευγε. Οὔτε Πρωτοχρονιὰ ἔμενε μαζί τους, οὔτε Πάσχα. Στὴν Ἀνάσταση εἶχε νὰ πάῃ πέντε χρόνια, τώρα. Καὶ φέτο, ὅσο πλησίαζαν οἱ μέρες αὐτές, ἡ καρδιὰ τοῦ κὺρ-Στάθη γινόταν πιὸ βαρειά. Ὅλη ἡ Μεγάλη βδομάδα πέρασε, χωρὶς νὰ πάῃ κι' αὐτός, σὰ χριστιανός, στὴν ἐκκλησιά.

Μ' ἀπόψε, Μεγάλο Σάββατο, ἦταν πιὸ λυπημένος ἀπὸ ἄλλη φορά. Λαχταροῦσε ν' ἀκούσῃ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Δεσπότη. Μὰ μποροῦσε ν' ἀφήσῃ ἀφύλακτο τὸ ἐργοστάσιο μιὰ τέτοια νύχτα; Πῆρε, λοιπὸν τὴ Σύνοψη ἀπ' τὸ σπίτι του, γιὰ νὰ διαβάσῃ μόνος τὴν ἀκολουθία.

Τὸ ρολόϊ τῆς πόλης χτύπησε ἕνδεκα. Ο κόσμος ὅλος τώρα θὰ εἶναι στὴν ἐκκλησία, συλλογιέται μὲ λύπη ὁ κὺρ-Στάθης. Ἔξαφνα ἀνοίγει ἡ πόρτα τοῦ βάθους. Ο μπάρμπα Στάθης σηκώνεται ὀρθός. Εἶναι ὁ διευθυντής. Εἶχε δουλέψῃ ὅλο τ' ἀπόγευμα στὸ γραφεῖο του καὶ τώρα μόλις ἔφευγε γιὰ νὰ πάῃ νὰ κάνῃ Ἀνάσταση.

— Καλησπέρα, κὺρ-Στάθη, τί κάνεις αὐτοῦ;

— Καλησπέρα, ἀφεντικό. Ἔ, τὴ Σύνοψη διαβάζω τέτοια μέρα ποὺ εἶναι.

— Δὲν θὰ πᾶς στὴν Ἀνάσταση;

—Ἀμ' πῶς νὰ πάω, ἀφεντικό, ν' ἀφήσω τὸ ἐργοστάσιο, γίνεται; Ἡ θέσή μου εἶναι ἐδῶ.

Ο ἐργοστασιάρχης στάθηκε συλλογισμένος.

—Ἄκου, μπάρμπα-Στάθη, εἶπε στὸ τέλος. Πήγαινε σὺ στὴν Ἀνάσταση κι' ἐγὼ θὰ κάτσω νὰ φυλάξω ὥσπου νὰ γυρίσῃς.

— Τί λές, ἀφεντικό, δὲν γίνεται ἕνα τέτοιο πρᾶγμα.

—Ἄκου τί σοῦ λέω. Ἂς μείνω κι' ἐγὼ ἕνα βράδυ νὰ φυλάξω τὸ ἐργοστάσιό μου. Δικό μου δὲν εἶναι; Ἄντε νὰ προφτάσῃς.

Ζαστισμένος, ὁ μπάρμπα-Στάθης δὲν ἤξερε πῶς νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἐργοστασιάρχη ποὺ τὸν κοίταζε συγκινημένος.

Φοράει τὸ χοντρὸ παλτό του καὶ φεύγει τρέχοντας. Ὅταν ἔφθασε στὸν αὐλόγυρο τῆς ἐκκλησιᾶς, ὅλος ὁ κόσμος ἦταν ἔξω μαζεμένος κι' οἱ παπάδες λαμπροφορεμένοι, πάνω στὴν ἐξέδρα. Σὲ λίγο ἡ φωνὴ τοῦ Δεσπότη ἀντήχησε βροντερή: «Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. . .» κι' ἀμέσως χίλιοι κρότοι διαλαλοῦσαν τὸ μεγάλο γεγονός.

Δυὸ δάκρυα κύλησαν στὰ ρυτιδωμένα μάγουλα τοῦ κὺρ Στάθη (εἶχε τόσα χρόνια νὰ βρεθῇ στὴν Ἀνάσταση). Ἄνοιξε δρόμο ἀνάμεσα στὸ πλῆθος καὶ πῆγε βιαστικὸς στὴν παραγκούλα του. Ο ἐργοστασιάρχης καθόταν μὲ τὴ Σύνοψη στὰ χέρια. Χριστὸς Ἀνέστη, ἀφεντικό. Ἂς εἶσαι καλά. Χρόνια εἶχα νὰ κάνω τέτοια ὡραία Ἀνάσταση.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο, μπάρμπα-Στάθη εἶπε χαμογελώντας ὁ ἐργοστασιάρχης.

Νίκη [Β]

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Δὲν ἄπλωσε ἀκόμα πλέρια τὴ χάρη της, μὰ ὅλα τὴ μηνοῦν, ἁπαλά, λαχταριστά.

Δυὸ . . . τέσσερα φτερὰ κατάμαυρα σπάθισαν τὸν ἀέρα κι' ἀμέσως στὴ στέγη, τιτιβίσματα ἀκούστηκαν δειλά, σιγανά, ὕστερα χαρούμενα, θριαμβικά. Τὰ πρόσμενε ἀκέρια ἡ περσινὴ φωλιά. Ξαναβρῆκαν τὴν καλὴ γωνιά τους.

Στὸν κῆπο τὰ γυμνὰ μουσκεμένα κλωνιὰ φούσκωσαν, καὶ ἀνάρια φάνηκαν στὶς ἄκρες τους ρόδινα χαμόγελα.

Κλαδιά ἀναριγμένα στὰ κάγκελα, πρασίνισαν ξαφνικά.

Στυλώθηκαν καμαρωτὰ λίγα βλαστάρια λυγερά, πολὺ ἀνοιχτόχρωμα, πολὺ τρυφερά.

Καθάριος κι' ἀπέραντος φάνταξε ὁ οὐρανός. Σπάνια μιὰ λευκὴ ἄχνη ταράζει τὴ φωτεινή του ἔκφραση.

Ἀνάσανε βαθειὰ ἡ νοτισμένη γῆ καὶ μοσχοβόλησε ἡ ἀσύγκριτη διαφάνεια τῆς ἀτμόσφαιρας.

Ἕνα χάδι ὁμορφιᾶς καὶ ἐλπίδας πέρασε ἀπὸ παντοῦ.

Ξανοιξαν τὰ χρώματα, φούντωσαν οἱ θάμνοι, γελάσαν τὰ μάτια, σκίρτησαν οἱ ψυχές.

Διάβαζε ὁ νέος κάποιο στοχαστικὸ σύγγραμμα ἐμπρὸς στὸ παράθυρο. Στὸ γύρισμα τῆς σελίδας, σήκωσε τὰ μάτια καὶ μέσα στὴν καρδιά του ἔνοιωσε μιὰν ὁρμὴ καὶ ἕναν παλμὸ καινούργιο, στ' ἀντίκρυσμα τῆς διαύγειας, τῆς ἀγνότητας ποὺ ἦταν χυμένη παντοῦ.

Δὲν ἄπλωσε ἀκόμα πλέρια τὴ χάρη της, μὰ ὅλα τὴν ἀσύγκριτη μηνοῦν, ἁπλὰ καὶ ἀθόρυβα.

Ἀγνὴ Καρδιὰ [Α]

ΑΠ' ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ἦταν σηκωμένα εἰς τὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν τέσσερα παιδιά. Εἴχαμε γιὰ τὸν Ἀννίβα. Διάβασε ὁ πρῶτος ἀκόμ. πιαστα τὴν ἀνάγνωση καὶ εἶπε τὴν ἐξήγηση. Ἤρθε ἡ σειρὰ τοῦ δευτέρου. Ἔκαμε τὴν ἀνάγνωση κι' ἄρχισε νὰ ἐξηγῆ.

Τὸν κοίταζα. Τὸ πρόσωπό του ἔδειχνε μιὰ βαθειὰ ἀφοσίωση καὶ τὰ μάτια του ἔτρεχαν γοργὰ ἐπάνω στὶς γραμμὲς τοῦ βιβλίου.

Τὰ χέρια του ἔτρεμαν κι' ἡ φωνή του τὸ ἴδια τρεμάμενη, χανόταν στὴν μεγάλη τάξη.

Ἔρριξα τὰ μάτια μου στὸν πρῶτο. Φαινόταν πὼς παρακολουθοῦσε. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ροδισμένο, ἀπ' τὴ λάμψη τῆς εὐχαρίστησής του. Κάπουκάπου μόνο, ὅταν ὁ ἄλλος ἔλεγε τίποτα λανθασμένο, σοβαροποιώνταν καὶ πέταγε τὸ χέρι του.

Ἔφερα τὰ μάτια μου στὸν τρίτο. Ἦταν κ' αὐτὸς χλωμὸς κ' ἀφοσιωμένος στὸ βιβλίο του.

Δὲ σήκωνε τὰ μάτια, μήτε πετοῦσε τὰ χέρια.

Μόνο μιὰ φορὰ κάτι ψιθύρισε, μὰ μ' ἕνα τέτοιο ὕφος ποὺδειχνε τὴν ἀνυπομονησία του πότε νὰ πῇ κι' αὐτός.

Κοίταξα καὶ τὸν τέταρτο. Δὲν κοίταζε τὸ βιβλίο. Εἶχε σκύψει καὶ κάτι ἔλεγε σ' ἕναν τοῦ μπροστινοῦ θρανίου. Τὸ πρόσωπό του εἶχε τὴν ὄψη τ' ἀνθρώπου, ποὺ ξέρει πὼς ἔχει καιρὸ ἀκόμα...

Κοίταξα—ἐπιτέλους—καὶ στὸ βιβλίο μου.

Τὄνομά μου ποῦταν στὴν ἄκρη γραμμένο, μὲ παρέσυρε—ἐκεῖνο τὸ ὡραῖο Γ καὶ ἡ καλλιτεχνικωτάτη οὐρά τους—κ' ἀντὶ νὰ προσέχω στὸ μάθημα, ἄρχισα ν' ἀραδιάζω στὸ σημειωματάριο τ' ὄνομά μου. Ἕνα ὅμως «τί λέμε!» τοῦ καθηγητοῦ μοῦκοψε τὴ φόρα καὶ μοῦγραψε μ' ἕνα μηδενικὸ τὶς ψυχολογικές μου παρατηρήσεις στὸν κατάλογο!

Γελαστὸς Ἀντεπιλοίαρχος [Β]

ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ

Ἦταν μεσημέρι. Ἡ ἄσφαλτος κάτω ἀπὸ τὶς φλογισμένες ἡλιαχτίδες ἀνέδιν ε καυτερὲς ἀναθυμιάσεις. Κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα προσπαθοῦσα νὰ εὕρω λίγη δροσιὰ γυρίζοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Ἀπὸ τὰ σπίτια ποὺ περνοῦσα ἔνοιωθα μιὰ μυρωδιὰ μαγειρευμένου φαγητοῦ καὶ αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ περπατῶ γρηγορώτερα.

Ἔξαφνα μέσα σ' ἐκείνη τὴ μεσημεριάτικη ἡσυχία ξεχύθηκαν οἱ ἦχοι μιᾶς μουσικῆς θλιμμένης.

Συγχρόνως στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου πρόβαλαν δυὸ γεροντάκια τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο.

Ἡ πλάτη τους ἦταν καμπουριασμένη καὶ τὰ φτωχικά τους ροῦχα χιλιομπαλωμένα.

Περπατοῦσαν σιγὰ μὲ συνοδεμένο βῆμα. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦτο τυφλὸς καὶ κρατοῦσε στὰ χέρια του μιὰ φυσαρμόνικα.

Μ' αὐτὴν συνώδευε τοὺς στίχους τοῦ μελαγχολικοῦ τραγουδιοῦ του. Τὰ χέρια του ἔτρεμαν καὶ τραγουδοῦσε μ' αἴσθημα τὸ τραγοῦδι ποὺ συμφωνοῦσε μὲ τὴ ζωή του.

Ἀμοιρὸ γεροντάκι ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ δῇς καὶ νὰ χαρῇς τὶς ὁμορφιές τῆς ζωῆς!

Ὁ ἄλλος ποὺ τοῦ ἔμοιαζε πολύ—ἴσως ἦταν ἀδελφός του—τὸν ὁδηγοῦσε. Δυστυχισμένο ζευγάρι! Ἄμοιρα γεροντάκια ποὺ ἡ μοῖρα σᾶς κεύπησε σκληρά!

Σεμίραμις [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ *μαμά*: Ἀπρόσεκτε! Χτύπησες δυνατὰ τὴν καράφα καὶ φαίνεται πὼς τὴν ἔσπασες. Πρέπει τώρα ν' ἀγοράσουμε καινούρια.

Τὸ *Ὑδραιόπουλο*: Δὲν εἶν' ἀνάγκη, μαμά. Καὶ τοῦ Τάκη προχθὲς τοῦσπασαν τὸ κεφάλι, μὰ τὸν βλέπω νὰ γυρίζῃ ἀκόμα μὲ τὸ ἴδιο. Δὲν τοῦ πῆραν καινούριο.

Ἀδολὲς

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 284ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τὴν 4 Δεκεμβρίου 1937 πρὸς ἐύρεσιν τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Δεκεμβρίου, 1937, Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου Μαρτίου 1937 δημοσιευθεισῶν 224 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ *πρῶτος* τὸν εὑρεθεῖσας ὀρθὰς Λύσεις, ὁ *δεύτερος* τὰ Εὔσημα Λύσεων καὶ ὁ *τρίτος* τὰ Εὔσημα Ἐπιμονῆς, συμφώνως μὲ τὸν Ὀδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ, Κεφ. Δ', § 25.

Οἱ *Ἰσότιμοι* ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰκόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰ ἀγοράσουν, ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον, (διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο,) ἕνα οἱονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1938 (Β' Περίοδος) μὲ ἔκπτωσιν δέκα πέντε (15) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσουν ὅμοιον Τόμον μὲ ἔκπτωσιν δέκα (10) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκπτωσιν πέντε (5) δρ. (Ἴδε καὶ Ὀδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Ε' § 6 καὶ 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Συρκούφ, 201, 21, 8

Ἰσότιμοι: Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας, 221, 23, 9.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ντέκεκτιβ Φάντασμα, 182, 19, 8. Φρανσίνα, 194, 20, 9.

Ἰσότιμοι: Σαρκηδών, 184, 19, 8.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δοὺξ Ὁμπλικαντώ, 158, 16, 8. Μερσεντές, 156, 16, 9. Δέλα Γαβριλάκη, 156, 16, 8.

Ἰσότιμοι: Δοξασμένο Ἀκρωτῆρι, 156, 16, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Σεβὰχ Θαλασσινός, 149, 15, 9. Λεύλά, 125, 13, 6. Ἀζιαντέ, 109, 11, 5. Μπουκλέτ, 120, 12, 5. Ὀλυμπιονίκης, 113, 12, 6. Σκλαβωμένο Νησί, 135, 14, 9.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Δισκοβόλος, 14, 2, 1. Θαλῆς Ἀργυρόπουλος, 61, 7, 4. Εὐαγόρας, 72, 8, 3. Ροζελάντια, 50, 5, 3. Μαγεμένο Βασιλόπουλο, 35, 4, 2. Ρόμπερ Τέϋλορ, 62, 7, 5. Κλέφτης τοῦ 21, 89, 9, 4. Βιργίλιος, 69, 7, 3. Πικροδάφνη, 24, 3, 3. Πιτσιρίκος, 48, 5, 2.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Νεράϊδα, τοῦ Δάσους, 210, 21, 9.

Ἰσότιμοι: Γαλαζάκι, 181, 19, 9. Μάγκας τῆς Φιλοθέης, 194, 20, 8. Μικρὴ Βασίλισσα, 175, 18, 8. Αἴγλη, 200, 20, 9. Ζακυνθινούλα, 160, 16, 8. Αἴνος, 206, 21, 9. Ἡλιοπερίχυτη, 203, 21, 9. Ἀχανιάν, 195, 20, 9. Γαλανομάτα, 187, 19, 9. Λευκὴ Καμέλια, 184, 19, 9. Ἐργάνη, 200, 20, 8. Σίφουνας, 196, 20, 9.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: δὲν ἔχει

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ροδοβαμμένη Αὐγούλα 121, 13, 8. Χοντροκέφαλος, 110, 11, 5.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Σκυριανόπουλο, 107, 11, 6. Μικρὰ Καλλιτέχνης, 105, 11, 9. Λοχαγός Ντρέϋφους, 109, 11, 9. Ξυπνητήρι, 104, 11, 9. Νιόβη, 99, 10, 9. Ἀγύριστο Κεφάλι, 81, 9, 5. Μύρτα Φλώρη, 87, 9, 5. Χιονόλευκη, 83, 9, 4. Ἰόνιον Πέλαγος, 90, 9, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Αἰγαιοπελαγίτης, 11, 2, 1. Δοξασμένο Νησί, 5, 1, 1. Φαέθων, 39, 4, 3. Δόνιφαν, 61, 7, 5. Χιουμοριστής, 22, 3, 1. Ἔλγα, 43, 5, 6. Μάγκας, 24, 3, 3. Σταυραετός, 71 8, 3. Κυρίαρχος τοῦ Διαπλασόκοσμου, 67, 7, 8. Γεωργ. Σ. Τορναρίτης, 18, 2, 1. Ἕνα-στρῶς Οὐρανός, 18, 2, 3. Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς, 8, 1, 1. Γκέϊσσα, 63, 7, 3.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν τὴ συνδρομή τους νὰ τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερο. Ἂς ἔχουν ὑπ' ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ καθυστέρηση ἑπομένως δυσκολεύει πολὺ τὸ ἔργο μου ποὺ ἀπαιτεῖ ὄχι μόνο μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

ΜΗΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὼς κάθε παραγγελίασας γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες σᾶς στέλνουμε κάθε ἑβδομάδα τὰ φύλλα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 4 Ἀπριλίου 1939

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! Καλὸ Πάσχα. ἀγαπητά μου παιδιά!.. Τὴ μητρική μου εὐχὴ καὶ τὸ φιλί τῆς Ἀγάπης σᾶς τὰ στέλνω μ' ἕνα ὥραιο, ἀπροσδόκητο δωδεκαήμερο καὶ πασχαλινὸ φυλλάδιο, μὲ "Αθηναϊκὴ Ἐπιστολή, μὲ Νέα καὶ Περίεργα, μὲ ὅλα. Καὶ τοῦτο, γιατὶ ὁ κ. Φαίδων κι' ὁ Ἀνανίας ἐὑρισαν κιόλας ἀπὸ τὴ Νέα Γόρκη. Θὰ κοπιάσετε: τόσο γρήγορα πάει κανένας στὴν Ἀμερική κι' ἐπιστρέφει; Μὰ καὶ! ὅταν τὸ ταξίδι γίνεται τὴν... 1 Ἀπριλίου.

Αὐτὲς τὶς ἡμέρες κυκλοφορεῖ καὶ τὸ περίφημο τεῦχος τῆς «*Ἰονίου Ἀνθολογίας*». Ὅσοι θὰ μοῦ τὸ παραγγείλουν τώρα, ἂς μοῦ στείλουν καὶ τὸ ἀντίτυπο, δραχ. 40, νὰ τοὺς τὸ στείλω ἀμέσως. Ἐπίσης, ὅσοι μοῦ ἔγραψαν νὰ τοὺς κρατήσω ἀντίτυπο, ἂς μοῦ στείλουν καὶ τὴ σχετική ἐπιταγή. Ὥς νὰ φτάσῃ, τὸ τεῦχος, θὰ εἶναι ἕτοιμο. Ὁ κ. Μινώτος μοῦ εἶπε πὼς, ἀπὸ τὶς γνῶμες ποὺ τοῦ ἔστειλαν τὰ Διαπλασόπουλα, ἐδιάλεξε καὶ δημοσιεύει δέκα τοῦ *Πειραιωτάκι*, τῆς *Νινέττας*, τῆς *Ἀτζὲ Ἰράμ*, *Μελέαγρου*, *Τρελλῆς Νίσης*, *Ἴσιδος*, *Σγουρόμαλλης*, *Σίφουνα*, *Στεφάνου τῆς Δόξης* καὶ μιᾶς ὁμάδος μαθητριῶν τῆς Σ' τοῦ Παρθεναγωγείου *Μίνας Ἀηδονοπούλου*. Ἡ «Ἰόνιος Ἀνθολογία» βραβεύει τοὺς τρεῖς πρώτους, ποὺ θὰ λάδουν τὸ τεῦχος δωρεάν. Οἱ λοιποί, ἐπαινούμενοι, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἀγοράσουν μειοτιμῇς, δηλαδὴ μὲ δρ. 20.

Σὲ συγχαίρω *Λευκὴ Καμέλια*, γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμούς. Ὅλο 20 καὶ μόνο στὰ τεχνικὰ 18 εἶναι κάτι σπάνιο. Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, γράμματα ἀπὸ πολλὲς μαζί, ὅσο νόστιμα κι' ἂν εἶναι, μὲ στενοχωροῦν, γιατὶ δὲν ξέρω σὲ ποιὰ νὰπαντήσω. Συνδρομητὴ μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα ἔχω, ἀλλὰ ὄχι ἐδῶ. Ἔχεις μεγάλο δίκιο, ἡ καθυστέρηση τῶν Μ. Μυστικῶν θὰ σᾶς δυσκολεύῃ πολὺ καὶ γι' αὐτὸ θὰ φροντίσω νὰνατυπωθοῦν τὸ γρηγορώτερο.

Τὰ ἑξῆς μοῦ γράφει ἡ *Ἀτζὲ Ἰράμ*: «Οὐκ ἐφ' με καθεύδειν τὸ τοῦ Βασιλέως Λήρ τρόπαιον. Εἶδα στὴν Ἀλληλογραφίαν σου, πὼς αὐτὸς πρῶτος ἔκαμε Στατιστικὴ τοῦ Π. Πνεύματος καὶ εἶπα: «Πῶς, ἐγὼ ἡ Ἀτζὲ Ἰράμ, δὲν ἔκαμα ἀκόμη καμμιὰ στατιστική! Τί Διαπλασοποῦλα εἶμαι τότε!.. Ὄχι, πρέπει νὰ κάμω κι' ἐγώ. Ἀφοῦ ἔτσι κι' ἔτσι δὲν μπορῶ νὰ κοιμηθῶ, θὰ καθήσω νὰ μετρήσω πόσα στοιχεῖα χρειάσθηκαν γιὰ νὰ τυπωθῇ ὁλόκληρος ὁ τόμος τῆς Διαπλάσεως τοῦ 1938». Τόπα καὶ τόκαμα!

Καὶ τώρα, ὁρίστε τ' ἀποτελέσματα. Ὧρα, γράμματα 2,442,968 καὶ ἀριθμοὺς 186,293. Γιὰ νὰ μὴ κάμω λάθος τὰ μέτρησα ἕνα-ἕνα, δυὸ φορές. Τὴν πρώτη φορά, ὅλα μαζὶ καὶ τὴ δεύτερη, χωριστὰ τὰ φωνήεντα ποὺ εἶναι 1,266,726 καὶ χωριστὰ τὰ σύμφωνα 1,176,242.

Δὲν μέτρησα πόσοι ἀριθμοὶ εἶναι ζυγοὶ καὶ πόσοι μονοί, γιατὶ αὐτὸ εἶναι ἀδολο πρᾶμμα καὶ μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ κάθε Διαπλασόπουλο.

Λοιπόν, σοῦ ἔστειλαν ποτὲ τέτοια Στατιστική;.. Εὔσημα δὲν θέλω, πές μου μονάχα, καὶ τοῦ χρόνου». Τὸ γράμμα αὐτὸ ἔχει ἡμερομηνία 1 Ἀπριλίου. Ὥστε... καταλαβαίνετε.

Μὲ τὸ δίκιο σου, *Γεώργιε Καρτάλε*, περίμενες μὲ τόση ἀνυπομονησία τὸ φυλλάδιο ἐκεῖνο, ἀφοῦ σοῦ ἔγραψαν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα πὼς βραβεύθηκε ἡ αὐτοπροσωπογραφία σου. Χαίρω ποὺ κανένας δὲν σὲ βοήθησε νὰ τὴν κάμῃς καὶ περιμένω καὶ τἄλλα σου σκίτσα, γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν αὐτοδίδακτη ἐπίδοσή σου στὴ ζωγραφική. Μπορεῖ μάλιστα καὶ νὰ δημοσιεύσω κανένα στὴ Σελίδα Συνεργασίας.

Ἀφοῦ σ' εὐχαριστεῖ τόσο ἡ ἀλληλογραφία μου, *Μοναχούλα*, ἔκαμες καλὰ ποὺ πῆρες ψευδώνυμο γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς. Θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἔγκρισή του. Ἐγὼ πάντα θὰπαντῶ στὰ γράμματά σου. Πολὺ λυπήθηκα ποὺ δὲν πρόφτασε νὰ προηγηθῇ στὴν κίνηση ἡ μεγαλύτερη ἀδελφή σου, ἀφοῦ ὁ Θεὸς τὴν ἐκάλεσε κοντά του. Ἐκεῖπάνω θὰ εἶναι καλύτερα ἀπὸ ἐδῶ κι' αὐτὸ ἂς σὲ παρηγορῇ...

Ναί, *Σίφουνα*, νὰ μοῦ στείλῃς καὶ κανένα Εἰκονογραφημένο Π. Πνεῦμα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔχῃς. Δὲν τὄξερα πὼς βραβεύθηκες μιὰ φορὰ στὴν παναθηναϊκὴ σχολικὴ ἔκθεση Ζωγραφικῆς. Χαριτωμένο καὶ τὸ «εἰκογενειακὸ διαπλασιακό σου δένδρο» μὲ τὰ ψευδώνυμα τῶν... προγόνων σου. Ὤ, θυμοῦμαι πολὺ καλὰ καὶ τὰ παλαιότερά, ὅπως τὸ *Πανζουρλισμὸς* τῆς μητέρας σου καὶ τὸ *Κόκκινη Γραβάτα* τῆς θείας σου. «Μαρκαντιλισμὸς» σημαίνει τὸ ἐμπορικὸ ἢ οἰκονομολογικὸ πνεῦμα, καὶ «σύμανισμὸς» εἶναι ἁπλούστατα ὁ «ἀνθρωπισμὸς» ποὺ ξέρεις βέβαια τὴ σημασία του.

Ρομπὲν τοῦ Δόξλεύ, στὴ στήλη «Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται» ἀπαντῶ μόνο στὰ σύντομα γράμματα ποὺ ἔχουν παραγγελίες, ἢ ζητοῦν μιὰ πληροφορία, ἢ θέλουν ἔγκριση ψευδωνύμου κτλ. Στὰ ἐκτενέστερα ἀπαντῶ ἐδῶ μὲ ὁλόκληρο παράγραφο, ἀρκεῖ νὰ ἔχω τόπο. Τὸ σημερινό σου εἶναι μεγάλο κι' ὡραῖο καὶ πρέπει νὰ σοῦ ἀπαντήσω μὲ πολλά. Εὐχαριστῶ πρῶτα-πρῶτα γιὰ τὶς φροντίδες τῆς «Ζουρλοπαρέας», τὴν ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχει καὶ τὴν ὑπερπροσπάθεια ποὺ μοῦ κάνει. Τὸ περιοδικὸ ποὺ λές εἶναι πραγματικῶς μιὰ μίμηση κι' ἀντιγραφὴ τοῦ «σχεδίου» μου. Ἡ δημοτική τὸ *πτ* τὸ κάνει *φτ*: *φτωχός*, *λεφτά* κτλ. Ὄχι ὅμως καὶ *φτάμα* (*πτάμα* θὰ ποῦμε). Ἐπίσης καὶ τὸ ἐπίθετο *λεπτὸς* δὲν γίνεται *λεφτός*. Τὸ «οἱ φωνὲς» σωστὰ τὸ ἔγραψες. Στὴ δημοτική τὸ ἄρθρο τοῦ πληθυντικοῦ εἶναι τὸ ἴδιο: *οἱ ἄντρες*, *οἱ γυναῖκες*. Συγχαρητήρια γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμούς.

«*Εὔθυμη Συντροφιά*», χαίρω γιὰ τὴν ἔναρξη τῆς νέας διαπλασιακῆς σου ζωῆς, καὶ κρατῶ ὅπὸ σημείωση τὶς ὑποσχέσεις σου. Τὸ Ἐσπάθωμα θὰποτελέσῃ τὸ κυριώτερο κίνητρό σου· διαγωνισμοὶ καὶ κίνηση θὰ εἶναι οἱ κυρίωτεροι σκοποί σου· ἀποκαλύψεις ὄχι· «γιατὶ τόσο ὁ πρόεδρος ὅσο καὶ τὰ μέλη, θεωροῦν τὴν ἀποκάλυψη τῶν ψευδωνύμων ὡς κάτι ἀγενές...». Ἐμπρὸς λοιπόν, νὰ σὲ ἰδῶ!

Πολὺν καιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς, *Μιράντα Στρογγύλη*, ἀλλὰ δὲν εἶσαι, ὅπως λές, «ἀσυγχώρητη». Πρῶτο γιατὶ ἤσουν ἄρρωστη, καὶ δεύτερο γιατὶ μὲ ἀποζημίωσες μ' ἕνα μεγάλο γράμμα. Πόσα σὲ στέρησε ἡ γρίππη τὶς ἀποκριές κι' ἡ ἱλαρὰ τώρα τελευταία. Ἀλλὰ πέρασες ὡραῖα τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά, κι' ἔπειτα οἱ ἀρρώστειες ἦταν περαστικές. Χαίρω λοιπὸν ποὺ εἶσαι τώρα καλὰ καὶ θὰ μοῦ γράψῃς συχνότερα.

Μὲ χαρά, *Ἄσπρο Κουνελάκι*, ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό. Ἀλλὰ δὲν πειράζει ἀφοῦ τὸ μόνο ἐμπόδιο ἦταν τὰ πολλὰ μαθήματα. Σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὰ δυὸ ξεφαπθώματα. Βέβαια θὰ μοῦ κάμῃς κι' ἄλλα, ἂν δὲν πάψῃς τὶς ἐνέργειές σου γιὰ τὴ διάδοσή μου.

Σ' ὅλους σας ἀλλὰ ἰδιαιτέρως στὰ κορίτσια συνιστῶ θερμότατα ἕνα καινούριο ἔργο τῆς παλιᾶς μου καλῆς φίλης καὶ συνεργάτιδος Κας Σταυρούλας Γ. Μαρκέτου ποὺ ἐξεδόθη σὲ κομψότατο τεῦχος μὲ τὸν τίτλον «Σοφὲς γυναῖκες. Τιμᾶται δραχ. 25. Ὅσοι θέλουν μποροῦν νὰ τὸ παραγγείλουν καὶ διὰ τοῦ γραφείου μου ἀποστέλλοντες ἐπὶ πλέον δρχ. 5 διὰ τὰ ταχυδρομικά.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία γι' αὐτὸ» τοῦ *Βασιλέως Λήρ*. Ὄχι καλὴ μετάφραση. Ὄχι πολὺ καλὰ διατυπωμένο. — «Ἡ μικρὴ καλλιτέχνις» τῆς *Μπιάνκα Σορέλλι*. Ἐξεζητημένο. Ὄχι παιδικό. — «Ἐπίσκεψη στὸ παλιὸ σχολεῖο» τῆς *Χαρᾶς*. Ἀπίθανο. Τόσες πολλὲς συμπτώσεις μαζὶ εἶναι κάπως δύσκολο νὰ τυχαίνουν. Ὁ καθηγητὴς ν' ἀνοίγῃ τὸν παλιὸ κατάλογο, ὁ ἐπιστάτης ν' ἁπλώνῃ ἀφηρημένος τὸ χέρι του γιὰ νὰ πάρῃ τὸ δελτίο. Τὸ παλιὸ σχολεῖο μπορεῖ νὰ φέρῃ ἀρκετὴ συγκίνησι καὶ πολλὲς ἀναμνήσεις χωρὶς νὰ συντρέξουν ὅλα αὐτά. «Ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ σχολείου» τῆς *Μόννας Λίζας*. Τὸ θέμα χαριτωμένο, ἀλλὰ θέλει νὰ γραφῇ κάπως λογοτεχνικώτερα καὶ ζωηρότερα. — «Τὸ τραγοῦδι τοῦ νεροῦ» τῆς *Λευκῆς Καμέλιας*. Ἡ μετάφραση δὲν εἶναι τόσο πιστὴ καὶ σὲ ὡρισμένα σημεῖα γιὰ νὰ γίνῃ ὁ στίχος στρεβλώνεται ἡ φράση: «Πές μου ἔρχεσαι ἀπὸ ποῦ;» "Ας προσπαθήσῃ ἡ *Λ. Κ.* νὰ τὸ ξαναγράψῃ καλύτερο. — «Στὸν Νέον Ἀπόστολο» τοῦ *Ε.Μ.Κ.* Πολὺ μεγάλο γιὰ τὸ θέμα. Ἂν ἦταν πιὸ πυκνογραμμένο καὶ μὲ πιὸ σύντομες φράσεις, θὰ κέρδιζε πολύ. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Τσὶ-Τσί, κ. (ΑΑ), Νύμφη τῆς Ἐρυμάνθου, κ. (ΚΚ). Ζιζάγιο, κ. (ΓΒ). Δαῦδ Κόπερφιλδ, ἀ. (ΑΟ). Εὔθυμη Συντροφιά, (ἕδρα ἐν Βόλῳ). Πατριώτης, ἀ. (ΓΠ). Κυπριώτικο Μενεξεδάκι, κ. (ΖΜ). Ἥρεμο Ἀκρογιάλι, κ. (ΜΑ). Συρκούφ, ἀ. (ΚΓ). Αἰγινήτικος Γλάρος, ἀ. (ΑΤ).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Κ. Δοβρίδην* (ἑστιάλα') *Σκυριανόπουλο* (δεκτές') *Συριανὸν* (τὸ κομμάτι σου, ἂν εἶναι καλό, θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἐρχόμενο· σὲ περιμένω') *Κόμητα φὸν Σπέερ* (οἱ λύσεις δεκτές· ἔ, τί νὰ γίνῃ, ἐλπίζε πὼς τοῦ χρόνου θὰ περάσῃς καλύτερα') *Στέφανον τῆς Δόξης* (ἔλαβα' ἀκόμα, περίμενε') *Μαυρέττιαν* (χαίρω ποὺ εἶσαι τώρα καλύτερα' μὴν κουράζεσαι πολύ' ἂν πᾶς τὸ Πάσχα στὴ Βούλα, γράψε μου τὶς ἐντυπώσεις σου') *Ν. Κατσιπόνην* (μόνον οἱ Μ. Ἄγγελίας δημοσιεύσουνται μὲ πληρωμή' κομμάτια στὴ Σελίδα ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δημοσιεύσουν δωρεὰν οἱ ψευδωνυμοῦχοι συνδρομηταί, ὅταν εἶναι καλὰ καὶ τὰ ἐγκρίνω') *Ἐλπιδοφόρον* (ἀκατάλληλα, παιδί μου, αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις' ἔπειτα, τὸ κάθε τί πρέπει νὰ γράφεται σὲ χωριστὸ χαρτί, ὄχι μαζὶ μὲ τὸ γράμμα, συνέχεια· εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φωτογραφία' αὐτὴ τὴν ἐφύλαξα') *Βασιλέα Λῆρ* (ἔλαβα καὶ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του') *Βόρειον Πόλον* (ὅλες σου οἱ λύσεις δεκτές, μὴν ἀνησυχῇς') *Κεφαλλονιτοπούλαν* (χαίρω ποὺ εἶσαι τώρα καλὰ κι' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις') *«Ζουρλοπαρέαν»* (ἔλαβα κι' ἐξετέλεσα· εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐξεφάθωμα· εὔχομαι κά-

θε πρόοδο') *Δαυΐδ Κόππερφηλδ* (χαριτωμένο τὸ γραμματάκι σου γιὰ τὸν ταχυδρόμο ποὺ μὲ τόση ἀνυπομονησία περιμένεις κάθε Τρίτη. ...) *Ρομπὲν τῶν Δασῶν* (θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ') *Κυπριώτικο Μενεξεδάκι* (αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα καὶ χαίρω πολύ· 'Οδηγὸ ἐστειλα· γράφε μου') *Ὁ Παδὸν Ἀμερικανισμοῦ, Βολιωτοπούλαν, Βασίλισσαν Βερενίκην* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *31* Μαρτίου θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 28ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 8 Ἰουνίου.

219. Δεξίγριφος

Μιὰ πρόθεση δισύλλαβη,
Κατόπι ἀντωνυμία,
Στὸ τέλος ἄλλη μία,

Κι' ἀρκοῦν νὰ κάμουν διάσημο
Ἀρχαῖο καλλιτέχνη,
Ποὺ εἶχ' ἔμπνευση καὶ τέχνη.

Λευκὴ Καμέλια

220. Στοιχειόγριφος

Λογῆς-λογῆς βγάζει νερά,
Θερμά, ψυχρὰ ἢ δροσερά.
Μὰ πῆρε ἀκόμα κάποιο γράμμα
Καὶ τότε ἄλλαξε τὸ πράμμα:
Αἷματα βγάζει καὶ πονεῖ,
Καὶ πόση θέλει ὑπομονή!

Δοξασμένο Ἀκρωτήρι

221. Στοιχειοτονόγριφος

Νά, τοῦ ἀλλάζω τὸ κεφάλι
Καὶ τὸν τόνο κατεβάζω,
Κι' ἐνῶ ἀντίκρυζα προφήτη,
Ἔπος θαυμαστὸ διαβάζω.

Ἄλκης Θαλασσινὸς

222. Αἴνιγμα

Πάντα μὲ τὸν ἴδιον ἦχο
Μὰ μὲ ὀρθογραφίαν ἄλλη,
Τρία πράγματα δηλῶ:]

Πρῶτο, γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου,
Μιὰ καταστροφὴ μεγάλη,
Κι ἕνα ἐπίρρημα ἁπλό.

Σκιά

223. Κάθισμα

Νάντικατοσταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται: Καθέτως ἐξ ἀριστερῶν: ἀποτέλεσμα πολέμου, σεισμοῦ κτλ. θαλασσινόν, ξύλον, φωτίζει, προτέρημα. Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: βασιλεὺς τῆς Περσίας, μεγάλη νῆσος τοῦ Αἰγαίου, βαλκανικὴ πρωτεύουσα. Διαγώνιος: νῆσος τῶν Κυκλάδων καὶ σιδηρουργικὸν ἐργαλεῖον.

```
* * * * *
*       *
*       *
*       *
* * * * *
* *     *
*   *   *
*     * *
*       *
*       *
*       
```